

Vergadering van
De Statencommissie Verkeer en Milieu

Vergaderdatum
21 september 2016

Kenmerk
SC VM

Status verslag
Concept

Verslaglegging door
Mevrouw M.A. Hoogduin/N. Kwekkeboom

Telefoonnummer
070 – 4416494

Verslag van de openbare vergadering van de Statencommissie Verkeer en Milieu, gehouden op 21 september 2016 in het provinciehuis te Den Haag

AANWEZIG:

Voorzitter: mevrouw Oosterop-van Leussen

Griffier: de heer Duizer

VVD de heer Ludema, de heer Paymans, de heer Weide
PvdA de heer Çelik
PVV de heer Groenendijk, de heer Privé, de heer Zwerus
CDA de heer Van der Bent, de heer De Haan
SP mevrouw Van Aelst, de heer Slooter
D66 de heer Kasmi, mevrouw Wijbenga
GroenLinks de heer Potjer
SGP&CU mevrouw Balootje, de heer Scheurwater, de heer Van der Velden
50PLUS de heer Bakx, de heer Struijlaard
Partij voor de Dieren de heer Canton

AFWEZIG MET KENNISGEVING:

de heer Minderhout

AANWEZIGE GEDEPUTEERDE:

de heer Janssen en de heer Vermeulen

AGENDA:

- 2. Opening overlegvergadering**
- 2a. Mededelingen**
- 2b. Vaststellen van de agenda**
- 2c. Spreekrecht**
- 3a. Conceptverslag overlegvergadering Verkeer en Milieu 31 augustus 2016**
- 4. Besluitenlijst vorige vergadering**
- 4a. Conceptbesluitenlijst overlegvergadering Verkeer en Milieu 31 augustus 2016**
- 5. Besprekstukken**
- 5a. Afronding aanpak asbestbrand Wateringen**
- 5b. Inrichting MER project Duinpolderweg**
- 5c. Najaarsnota 2016**
- 6. Sluiting**

2. Opening overlegvergadering

De VOORZITTER opent de overlegvergadering om 10.15 uur.

2a. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat er bericht van verhindering is gekomen van de heer Minderhout.

2b. Vaststellen van de agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2c. Spreekrecht

Er hebben zich drie sprekers aangemeld voor agendapunt 5a, Afronding aanpak asbestbrand Wateringen.

2d. Rondvraag

Er is geen rondvraag ingediend.

3a. Conceptverslag overlegvergadering Verkeer en Milieu 31 augustus 2016

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Besluitenlijst vorige vergadering

4a. Conceptbesluitenlijst overlegvergadering Verkeer en Milieu 31 augustus 2016

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Bespreekstukken

5a. Afronding aanpak asbestbrand Wateringen

De VOORZITTER geeft het woord aan de eerste spreker, mevrouw Koen. De tekst is hieronder integraal opgenomen.

Geachte leden van de commissie,
Zomer 2014. Kleine kinderen spelen op straat, hinkelen, tikkertje. Een klein meisje leert van haar papa fietsen. Een jongetje zit trots op zijn stoeltje in hun voortuin. Zijn zelfgemaakte schilderijtjes tentoongesteld. 'Ik wil graag deze, hoeveel kost het?' Na even nadenken zegt het jongetje: 5 cent. De kinderen hebben plezier, ze spelen, ze zijn onbezorgd. [...]

--

14 januari 2015 half 2 's nachts. We worden wakker van knallen en ontploffingen. Ik kijk uit het raam. Een lucht vol van dwarrelend vuur. De burens, er is brand, iemands huis staat in brand! De angst grijpt me naar de strot [...].

Ben en ik hijsen ons snel in kleren die er toevallig nog liggen. Buiten lopen we in een enorme rookwolk terwijl stukjes vuur om ons heen vliegen. 150 m verderop ... vlammen metershoog boven de huizen. We lopen richting de brand, misschien kunnen we iemand helpen, de brandweer waarschuwen. Op de Ambachtsweg schreeuwt iemand uit een raam: wegwezen hier, er komt asbest vrij. En hij knalt zijn raam dicht. We lopen terug. Een trillende buurtbewoonster komt naar ons toe. Ze is net gevlucht voor eigen leven [...].

Op de hoek van de Prins Bernardstraat een dienstdoende agent: u kunt beter naar huis gaan. De rook die u nu inademt zal vast niet gezond zijn. En hijzelf dan, denk ik nog bij mezelf. We lopen in de wolk, met brandend materiaal van de vuurhaard, die recht over ons huis trekt. En ineens beseffen we het: het regent asbest. [...]

Een niet te bevatten tijd breekt aan.

--

April 2015. De sanering in opdracht van de gemeente is uitgevoerd. We krijgen een verklaring: 'asbestveilig'.

In de weken daarna horen we van bewoners om ons, die een her-inspectie laten doen [...] op privé-initiatief. De uitkomsten daarvan zijn verontrustend. Asbest in grote hoeveelheden.

We worden zeer ongerust. Ik klim op een ladder en zie stukjes asbest liggen, op en tussen de dakpannen, in de dakgoten. Ik zit op mijn knieën in de tuin. Ik zie stukjes asbest liggen. Ik lig op het vlonderterras en schijn met een lampje door de richels. Ik zie asbest liggen. We laten zelf een her-inspectie uitvoeren. De foto's tonen het bewijs [...].

Mei 2015. De kranen worden weer de straat in gereden om weer te gaan saneren. Deze tweede sanering in private sfeer bij 96 huishoudens duurt 13 (!) maanden. Dan weer eens hier een huis, dan weer eens daar een huis [...].

Zomer 2015. Het is stil op straat. Waar zijn de kinderen? Ik mis hun vrolijke gelach, ik mis hun onbezorgde tikkertje met de bal, ik mis hun krijtverf op de stoep. Het is stil op straat.

Als onze kinderen en kleinkinderen op bezoek komen, blijven we binnen. We voelen ons niet veilig in onze tuin. Immers onze eigen opdracht voor asbest her-inspectie toont zwart-op-wit de asbestrestanten aan en niet zo weinig ook. 's Nachts liggen we wakker, hebben we de kids een onnodig risico laten lopen? Het vreet aan ons.

Ondertussen ontvouwt zich het grote spel tussen de gemeente en de verzekeraars, over de ruggen van de bewoners. We krijgen er geen vat op, van het kastje naar de muur. Op onze smeekbedes aan de burgemeester krijgen we na weken reactie: ga naar je verzekeraar. Op onze smeekbedes naar de verzekeraar: ga naar de burgemeester. Onze financiën, onze gezondheid, onze onmacht. Het vreet aan ons [...].

--

Zomer 2016. Het is stil op straat. Bijna alle huizen zijn voor de tweede maal op privé-initiatief gesaneerd. Ons huis in juni 2016, anderhalf jaar na 'het regende asbest'. Het voelt niet goed.

Het is stil op straat. Asbest heeft anderhalf jaar de tijd gehad om zich te verspreiden. Asbest kon anderhalf jaar lang van de daken af waaien. Van mijn dak af waaien en terechtkomen op het net voor de tweede maal gesaneerde dak

van mijn burelen. Asbest is anderhalf jaar lang door autobanden verreden en kapot gegaan. Hierdoor bereikt asbest zijn gevaarlijke stadium. Asbestdeeltje heb ik anderhalf lang onder mijn schoenen ons huis in gelopen. Ik heb anderhalf jaar lang blootgestaan aan asbest. Er ligt asbest in huis. Het is niet veilig in huis [...]. Het is niet veilig in huis. Ik voel mij niet veilig. Ik ben slachtoffer van een ramp die men anderhalf jaar heeft laten voortduren. De overheid waarvan ik dacht dat die mij zou beschermen bij rampen heeft een bewuste andere keuze gemaakt. Een bewuste andere keuze waardoor mijn gezondheid geheel ondergeschikt is gemaakt. Ik voel mij niet veilig in mijn huis, ik voel mij niet veilig met deze overheid.

21 september 2016. Het is stil op straat. De kinderen blijven binnen. En u? Wat als het uw kinderen betreft?

De VOORZITTER dankt mevrouw Koen en vraagt of er commissieleden zijn die vragen hebben.

De heer ÇELIK vraagt of het vertrouwen tussen haar en de gemeente Westland is hersteld en of de huidige leef- en woonsituatie veilig is.

Mevrouw KOEN antwoordt dat het vertrouwen niet is hersteld. Er is door de gemeente Westland niet adequaat gehandeld. Er is met levens gespeeld. Door de gemeente worden financiën boven volksgezondheid geplaatst. De situatie is officieel veilig. Gevoelsmatig ligt dit anders. Er is immers asbest in de woning.

De VOORZITTER geeft het woord aan de tweede spreker, mevrouw Van den Akker. Ook deze tekst is hieronder integraal opgenomen.

13 januari 2015:

De nacht van de brand waren mijn man en ik nog wakker.

We zagen dat er brand was achter de Ambachtsweg, de vlammen rijkten boven de daken uit. Daar aangekomen werd ons dwingend gevraagd door toegesnelde hulpdiensten bewoners te gaan wekken aan de Ambachtsweg met de boodschap hun huizen te verlaten.

De volgende ochtend rond een uur of 7.00 kregen wij te horen via omroepinstallaties dat wij het huis niet meer mochten verlaten, er was asbest vrijgekomen.

In dringende gevallen kon via de gemeente aangevraagd worden om onder begeleiding de woning of het gebied te verlaten.

Mijn vader lag op dat moment stervende, de noodzaak om de wijk ongeacht het moment te moeten verlaten, was voor mijn gezin hoog!

Na overleg met de gemeente Westland kregen wij bijzondere toestemming om de wijk te verlaten.

Wij waren bijna de wijk uit toen wij klemgereden werden door een ME-bus welke ons verzocht terug te gaan naar de woning en te wachten op nadere informatie. Ik heb de situatie uitgelegd en verteld dat wij vanwege deze uitzonderlijke situatie de wijk mochten verlaten van de gemeente Westland. Helaas stonden de betrokken politieagenten dit niet toe, zij hadden geen boodschap aan onze situatie en sommeerden ons alsnog terug naar huis te gaan.

Na een discussie kwam er gelukkig iemand aan die op de hoogte gesteld was door de gemeente Westland en konden wij onze weg hervatten.

Dit heeft mij zo aangegrepen dat ik dit moment geregeld nog herbeleef. Hiernaast heeft mijn man een taxibedrijf voor speciaal vervoer (bijvoorbeeld rolstoelgebonden mensen) en heeft deze dag en de twee opvolgende dagen aan de kant moeten staan omdat hem belet werd zijn werkzaamheden uit te voeren. Uiteindelijk hebben door deze brand vijf bussen drie dagen lang stil moeten staan.

14 januari 2015

Deze ochtend ging mijn vader hard achteruit, wij moesten zo spoedig mogelijk naar het ziekenhuis om zijn laatste moment als gezin samen te zijn.

Wederom liepen wij tegen de blokkade aan van onbegrip, dezelfde discussie ontstond, alleen wij hadden hier zoals u begrijpt geen enkele boodschap meer aan.

Uiteindelijk hebben we tegen alle berichten in alsnog de wijk verlaten en door deze rumoer hebben wij uiteindelijk nog maar twintig minuten bij hem kunnen zijn. De brand en het overlijden van mijn vader zijn voor altijd versmolten met elkaar.

14 april 2015

Deze dag kregen wij het bericht dat onze wijk asbestveilig was, een geruststelling na een lange periode van dagelijkse werkzaamheden en onrust in de wijk.

Helaas bleek dit bericht van korte duur.

De ene na de andere bewoner rondom onze woning vond asbest.

Na controle bleek ons gehele perceel nog veel asbest te bevatten waardoor een nieuwe sanering nodig was.

Onze tuin bleek ernstig vervuild, mocht niet betreden worden en kreeg het advies deze geheel af te graven.

Dit is uiteindelijk ook gebeurd.

Tot op de dag van vandaag hebben wij niet het geld om de tuin op te knappen.

Hierdoor is grote ergernis ontstaan met onze burens, welke het geen prettig gezicht vinden om naar een tuin te kijken die eerder op een slagveld lijkt dan een tuin. Wij delen deze mening. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in dat wij elkaar niet meer spreken.

Dit is te erg voor woorden, zonder dat ons iets verweten kan worden, staan wij nu met lege handen, een lege tuin en boze burens.

Door dit alles heb ik mij vreselijk boos gemaakt, waardoor ik constant in een stressvolle situatie heb geleefd die mij uiteindelijk op 9 mei 2015 een hartinfarct bezorgd heeft. Op dit moment is de situatie uitzichtloos en missen wij dagelijks ons woonplezier.

Wij overwegen te verhuizen, omdat wij zien dat de wijk niet meer is zoals deze was voorafgaand aan de brand van 13 januari 2015.

De VOORZITTER dankt mevrouw Van den Akker. Er zijn geen vragen vanuit de commissie. Het woord wordt gegeven aan de derde inspreker mevrouw Van Drie.

Mevrouw VAN DRIE stelt zich voor. Zij was huurder van een bedrijfsverzamelgebouw. De avond van de brand werd zij gebeld door de eigenaar van het pand, de heer Piket, met de vraag of zij een slot op het hek wilde doen. Zij heeft hem gezegd dit niet te doen omdat meerdere huurders geen sleutel hebben. Zij vroeg de heer Piket waarom het slot nu ineens nodig is terwijl het er al twee jaar niet op zit. Mevrouw Van Drie zegt de heer Piket dat zij dit de dag erop gaat regelen en staat verder niet stil bij wat voor bedoeling de heer Piket hiermee had. Omstreeks half drie werd mevrouw Van Drie die nacht van haar bed

gelicht en werd haar verteld dat er brand is in haar bedrijf. Zij kwam bij de brand aan en kon doorlopen zonder dat zij werd tegengehouden. Mevrouw Van Drie zag haar bedrijf, haar levenswerk in vlammen opgaan. Omdat zij dag en nacht voor haar bedrijf heeft gewerkt, is haar relatie stukgelopen. Rond drie uur 's nachts heeft zij de heer Piket gebeld om hem te informeren over de brand. Hij is toen naar het terrein toe gekomen en kwam direct op mevrouw Van Drie aflopen. Hij vertelde haar dat haar vermoedens over de wietplantage klopten. Twee panden van haar bedrijf vandaan, zat een wietplantage. De heer Piket vroeg haar niets te zeggen over de wekelijkse stroomuitval bij haar in het bedrijf. Ook vroeg hij haar niets te zeggen over het water dat uit de stoppenkast liep. Daarna is de heer Piket weggelopen. Pas de volgende dag tijdens een samenzijn met de verzekering drong het gedeeltelijk bij mevrouw Van Drie door wat de heer Piket had gezegd. Het was vreemd dat de heer Piket dat zo aan haar gemeld heeft. De volgende dag is mevrouw Van Drie naar het terrein toe gegaan en heeft met haar telefoon opnames gemaakt van alles wat ze daar ter plekke constateerde, van wietplanten tot a-simulatielampen. Zij kon gewoon het terrein op lopen, terwijl dit toch hermetisch afgesloten zou moeten zijn. De spullen van mevrouw Van Drie lagen daar terwijl het terrein voor iedereen toegankelijk was. Zij kreeg te horen dat er niets bewaard mocht blijven omdat alles bedekt was met asbest. Iedereen wilde weten wat er met de spullen zou gebeuren. Daarom is een gesprek aangevraagd met de gemeente Westland. Dat was mogelijk want er was een bijeenkomst met de heer Piket en de gemeente. Mevrouw Van Drie heeft iedereen gevraagd te komen. Maar een uur later wordt zij gebeld door de gemeente met de boodschap dat de bijeenkomst niet is bedoeld voor de huurders. Daarop heeft zij aangegeven dat de huurders wel te woord gestaan willen worden in verband met wat er met de spullen gaat gebeuren. De volgende dag is iedereen naar het gemeentehuis gegaan maar men was niet welkom. Daarop is bij de gemeente opnieuw uitdrukkelijk aangegeven dat men te woord gestaan wil worden. Dat werd gehonoreerd. Een voorstelronde van wie zit in welk pand met welke activiteiten volgde. Er werd een tekening gemaakt waarin alle panden werden benoemd. Eén pand, pand nummer 1, bleef over waarvan niet bekend was wat zich daar afspeelde. Mevrouw Van Drie had eerder de heer Piket de vraag gesteld wat voor bedrijf er in dit pand is gehuisvest. Het antwoord van de heer Piket was dat daar een betrouwbare huurder zit. Inmiddels was duidelijk dat er een wietplantage in het gebouw gehuisvest was. Mevrouw Van Drie gaf tijdens de bijeenkomst aan dat dit wellicht de oorzaak van de brand is geweest. Een andere huurder spreekt zijn vermoedens uit, namelijk dat het gaat om pand 1 en om de heer Piket zelf. Mevrouw Van Drie reageert daarop dat dit niet zo is, omdat de heer Piket haar inmiddels had gezegd om wie het ging en wijst de persoon aan om wie het gaat.

Deze persoon bevestigt dit vervolgens en beweert dat de heer Piket hem de zaterdag voor de brand heeft gesommeerd dat hij de wietplantage moest ontruimen. Op dat moment heeft mevrouw Van Drie haar recorder aan gezet. De heer Piket heeft geen melding gemaakt naar welke instantie dan ook. Mevrouw Van Drie vindt van haarzelf dat zij nalatig is geweest omdat zij een vermoeden had. Vervolgens is er gezamenlijk overwogen wat er met deze informatie moet gebeuren. Wordt er aangifte gedaan, of niet? Heeft het consequenties voor de betrokken verzekeringen? Een paar dagen later heeft mevrouw Van Drie de wijkagent benaderd voor een gesprek. Op het politiebureau had zij een gesprek met een rechercheur. Mevrouw Van Drie wilde aangifte doen

van een criminele activiteit en een getuigenverklaring afleggen. Maar de rechercheur biedt alleen een getuigenverklaring ter ondertekening aan. Opnieuw geeft mevrouw Van Drie aan dat zij aangifte wil doen en dat dit bovendien haar burgerlijke plicht is. De rechercheur antwoordt dat hij daar geen tijd voor heeft en wel wat anders te doen heeft, namelijk het aansturen van zijn team. Mevrouw Van Drie wil daarop een kopie van de getuigenverklaring. De rechercheur zegt dat dit niet mogelijk is en dat dit nu eenmaal de procedure is. Na het bellen van wat instanties wordt mevrouw Van Drie aangeraden om toch terug te gaan naar het politiebureau om aangifte te doen omdat zij zelfs strafbaar is op het moment dat ze dit niet doet. De volgende dag is mevrouw Van Drie teruggegaan naar het bureau. De rechercheur had geen tijd voor haar. Een bewijsstuk van de getuigenverklaring was ook niet mogelijk. Ook vroeg mevrouw Van Drie of zij aangifte kon doen. Ze werd verwezen naar het 0900-nummer. Daarop heeft ze gevraagd of de rechercheur haar wilde bellen waarbij ze aangaf dat verschillende media zeer geïnteresseerd zijn in de geluidsopname. Kort daarna werd mevrouw Van Drie gebeld met de boodschap dat de aangifte klaarlag. Iedereen mocht daarna aangifte doen en pas toen werden zaken in werking gezet. Mevrouw Van Drie hoopt dat de waarheid boven tafel komt. Haar bedrijf staat nu te koop. Ze is een hoop kwijtgeraakt; haar man, haar bedrijf en haar gezondheid. Mevrouw Van Drie spreekt de wens uit dat de Provincie Zuid-Holland hier iets mee gaat doen.

De VOORZITTER dankt mevrouw Van Drie en geeft het woord aan de heer Ludema.

De heer LUDEMA legt uit dat mevrouw Van Drie wellicht niet juist is geïnformeerd door de griffie omdat de provincie Zuid-Holland in de geschetste situatie niet iets kan betekenen. Is het mevrouw Van Drie bekend dat er andere instanties zijn waar zij terecht kan?

Mevrouw VAN DRIE geeft aan dat dit haar bekend is maar dat zij bang is dat er zaken tijdens de procedure onder de tafel zijn geschoven. Waarom mocht men bijvoorbeeld niet aanwezig zijn bij de bijeenkomst tussen de burgemeester en de eigenaar van het pand? Waarom kan mevrouw Van Drie geen WOB opvragen? Waarom ontkent de politie dat er sporen zijn van een wietplantage?

De heer GROENENDIJK vraagt mevrouw Van Drie of zij met de burgemeester heeft gesproken over de wijze waarop de aangifte is verlopen.

Mevrouw VAN DRIE geeft aan dat dit niet het geval is.

De VOORZITTER dankt de insprekers voor hun bijdragen en geeft het woord aan de heer Groenendijk.

De heer GROENENDIJK dankt de gedeputeerde voor de brief met de lessons learned met betrekking tot de afronding van het opruimen van de asbestverontreiniging in Wateringen. Ook is kennisgenomen van de brief die gedeputeerde aan de Staten heeft gestuurd. De PVV is niet tevreden over het verloop van zaken. Vanuit de optiek van de burger en de gezondheid is het leergeld heel hoog geweest. Burgers kregen te horen dat zij zelf stukjes asbest konden oprapen en weggooien. Gespecialiseerde bedrijven beweerden het

tegenovergestelde. Na april 2015 wordt door de gemeente Westland gezegd dat de omgeving asbestveilig is. Daarna, tot zeer recent, zijn er honderd panelen gesaneerd. De bewoners is verzekerd dat alle kosten zouden worden vergoed. Daar is de gemeente op teruggekomen. Uit de lessons learned blijkt dat er met name op het gebied van communicatie het nodige verbeterd kan worden. Dat ondersteunt de PVV. Echter als er morgen een asbestbrand elders uitbreekt, heeft de PVV er geen vertrouwen in dat deze voortvarend en doeltreffend wordt opgepakt. Uit het onderzoeksrapport van de gemeente Westland blijkt dat de gemeente juist heeft gehandeld volgens de wet- en regelgeving. Dit gaat om de letter van de wet terwijl in dit geval meer naar de geest van de wet gehandeld had mogen worden. Er zijn verwachtingen gewekt die niet zijn waargemaakt. De communicatie naar de bewoners toe was een waar drama. De Provincie Zuid-Holland stond erbij en keek ernaar. Over interbestuurlijk toezicht zegt de gedeputeerde in zijn brief dat de kern van de Zuid-Hollandse aanpak vertrouwen is en ruimte geven aan zelfsturing van gemeenten. Wat is de gedeputeerde van plan om drama's als deze in de toekomst te voorkomen? Wat wordt er gedaan om het vertrouwen van de burger in de provinciale overheid te vergroten en/of terug te winnen? Hoe wordt er gezorgd dat de lessen geleerd uit deze ramp gaan leiden tot een betere, gestructureerde aanpak in de toekomst? De PVV verzoekt de gedeputeerde om snel met maatregelen te komen gezien het grote aantal bedrijfsgebouwen met asbesthoudend bouw materiaal in de Provincie Zuid-Holland.

Omdat er nog steeds onduidelijkheid bestaat over de status van asbesthoudend materiaal in het gebied vraagt de PVV de gedeputeerde een brief te sturen naar de gemeente Westland met het verzoek snel onafhankelijk advies in te winnen over de gezondheidsrisico's voor de inwoners van deze wijk.

De heer LUDÉMA zegt dat er gekeken moet worden of GS hun rol hebben gespeeld als het gaat om het toezicht op een falende gemeente. Is dit op de juiste wijze gebeurd en had dit voortvarender gekund? VVD is het hier eens met PVV dat er wel naar de letter van de wet is gehandeld maar niet naar de geest van de wet, gelet op de emoties die er spelen. Bij vertrouwen naar de burgers gaat het soms om net wat meer doen dan er volgens de regels gedaan zou moeten worden. Een voorbeeld hiervan is dat GS kennisnemen van de brief van de gemeente Westland en vervolgens het vertrouwen uitspreken dat de regie weer terug kan naar de gemeente. In hoeverre is dat het geval en in hoeverre kan hierop worden vertrouwd? Wordt dit ook gecontroleerd? Wat betreft de communicatie kan meer geleerd worden dan dat er nu staat. VVD is het met PVV eens als het gaat om de vraag hoe kan worden voorkomen dat het weer verkeerd gaat. Kan de gemeente hiermee worden geholpen, aan de voorkant, bijvoorbeeld door een protocol hoe met asbest om te gaan? Zijn er bedrijfsterreinen waarbij de kans op een ramp groter is of niet groter is? Er moet meer worden geleerd dan alleen de evaluatie van het volgen van de juiste procedures en de communicatie. Zijn GS alleen maar uitgegaan van de brief van de gemeente Westland of zijn GS zelf gaan kijken of de gemeente in staat is om de regie weer van de provincie over te nemen?

De heer VAN DER BENT geeft aan dat de asbestbrand in Wateringen impact heeft gehad op bewoners, hulpdiensten en bestuurders. Het is zaak om alles op alles te zetten om de impact op bewoners te beperken. Dit geldt zeker in het

geval van evacuaties. Het CDA vindt dat de provincie niet over dit dossier gaat. Ook heeft de bemoeienis van de provincie niet bijgedragen aan het creëren van rust en vertrouwen. Wel is het de taak van de provincie dat uit een dergelijk incident lering wordt getrokken. Het gebruikte protocol is niet actueel meer. Ook blijken er twijfels te zijn over de kwaliteit van gecertificeerde saneringsbedrijven. Gezien de complexiteit wil het CDA de mogelijkheid onderzoeken van regionale interventieteams waarbij ruime expertise aanwezig is en gebruik kan worden gemaakt van al opgedane ervaringen. Uit het rapport is gebleken dat berekende waardes en scenario's niet overeenkomen met de werkelijkheid. Er zijn maatregelen genomen om asbestdaken en daarmee het risico uit te bannen. Wetgeving voorziet in een algemeen verbod op asbestdaken in 2024. Er zijn regelingen en subsidies om dit proces te versnellen. CDA verzoekt gedeputeerde om te onderzoeken hoe dit beter onder de aandacht van huiseigenaren en vastgoedbeheerders gebracht kan worden. CDA doet een dringend beroep op gedeputeerde om in samenspraak met alle betrokkenen werk te maken van een nieuw asbestprotocol en het opzetten van regionale interventieteams.

Mevrouw WIJBENGA dankt de sprekers voor hun bijdragen, die de impact illustreren van de asbestbrand op hun persoonlijke leven. D66 hoopt dat er geleerd is van eerder gemaakte fouten en dat er geen nieuwe fouten gemaakt worden. Het is goed dat er twee evaluaties liggen, een van het crisisonderzoeksteam in opdracht van de Rekenkamer van Westland en een andere van GS. Vragen zijn wat er van deze ramp geleerd kan worden en of bewoners van het getroffen gebied nog last hebben van de nasleep. Zo ja, wat kan daar aan worden gedaan en door wie? D66 heeft eerder aangegeven dat het duidelijk moet zijn dat het gebied voldoende is gesaneerd. De bewoners willen veilig kunnen wonen. Is er voldoende duidelijkheid over de eindsituatie en is er inzicht in de restverontreiniging? Bewoners hebben recht op dezelfde achtergrondconcentraties als elders in de Provincie Zuid-Holland. Kan de gedeputeerde zeggen of er nog discussie is over het eindresultaat? Eerder kwam de wens in deze commissie aan de orde om transparantie van alle onderzoeksrapporten, adviezen en andere informatie en het verbeteren van het vertrouwen van de burgers in het gebied in hun gemeente. D66 vindt het jammer dat er regelmatig een beroep op de WOB moest worden gedaan. D66 heeft de indruk dat nog niet alle bewoners het vertrouwen terug hebben. Dat heeft vooral te maken met de communicatie tijdens de sanering en ten tijde van de afhandeling. Een aantal bewoners voelt zich onvoldoende gehoord. De relatie tussen de gemeente en deze bewoners is niet goed. Het comité Brand Wateringen kan bewijslast aandragen over een aantal punten waarbij de gemeente eerst a heeft gezegd en later b. Dit heeft het vertrouwen in het gemeentebestuur behoorlijk geschaad. Het comité ziet graag dat de gemeente erkent dat er vergissingen zijn gemaakt. Het is wenselijk dat de gemeente een gebaar maakt naar alle getroffen. De provincie kan dit niet afdwingen, de rol van een provincie is beperkt in het kader van interbestuurlijk toezicht. D66 vraagt de gedeputeerde om deze boodschap vanuit de Staten door te geleiden aan de gemeente. Volgens de fractie valt de gedeputeerde niets te verwijten als het gaat om interbestuurlijk toezicht. Gedeputeerde heeft snel onderzocht of de gemeente goed heeft gehandeld en aangedrongen op meer regie. Maar door vroegtijdig uitlekken van het advies van mevrouw Waterman, liepen de emoties verder op. Daarom zou ook de provincie aan de bewoners kunnen aangeven dat niet alles

vlekkeloos is verlopen. Is de gemeente bereid een gesprek te hebben met bewoners eventueel gezamenlijk met de commissaris van de koning? Er zijn zaken goed gegaan zoals het COT-rapport laat zien. Het rapport laat ook zien dat er nog veel valt te leren, bijvoorbeeld in de communicatie tussen gemeente en bewoners. Het is merkwaardig dat bewoners onder bestuursdwang zelf zaken met verzekeraars moesten oplossen. In toekomstige situaties moet dit voorkomen worden. Waarom is deze keus gemaakt door de gemeente in plaats van zelf de regie te nemen en de sanering ter hand te nemen? Door de gemeente gemaakte keuzes en de gevolgen daarvan dienen goed uitgelegd te worden in de gemeenteraad. De provincie kan in het kader van interbestuurlijk toezicht hierbij nauwelijks een rol spelen. Wel kan de provincie de boodschap overbrengen aan het gemeentelijk bestuur. De provincie kan ook de punten uit de evaluatie, waaronder duidelijkheid ten aanzien van rollen en verwachtingen in het kader van interbestuurlijk toezicht, ter harte nemen en deze uitwerken. Is de gedeputeerde bereid om bij het ministerie van I&M te bepleiten dat de volgende punten in het asbestprotocol worden opgenomen of aangepast?

- meer aandacht voor communicatie en burgerparticipatie;
- voorkomen dat burgers met bestuursdwang op grond van de Woningwet zaken zelf moeten opruimen;
- het in het leven roepen van een vliegende brigade ter ondersteuning van kleine gemeenten;
- compensatie voor de kosten door het Rijk op het moment dat gemeenten de kosten niet kunnen verhalen bij de vervuiler.

De heer LUDÉMA vraagt mevrouw Wijbenga of de vliegende brigade landelijk of regionaal zou moeten zijn. Speelt de provincie hierin een rol?

Mevrouw WIJBENGA antwoordt dat de provincie hierin geen rol speelt en dat dit landelijk, bij voorkeur bij het RIVM, georganiseerd moet worden.

De heer CANTON vraagt met betrekking tot het voorkomen van bestuursdwang wat het betekent voor burgers die het niet wenselijk vinden dat er iemand komt om zaken op te ruimen en dat zelf ook niet willen doen.

Mevrouw WIJBENGA geeft aan dit niet de plek is om scenario's uit te werken. Als men bestuursdwang gaat inzetten, betekent dit weinig vertrouwen in bereidheid van bewoners om te zorgen dat zij in een veilige situatie verder kunnen leven.

Mevrouw VAN AELST wil zich richten op de toekomst en wat er geleerd kan worden van dit dossier. Het is belangrijk dat een dergelijke situatie in de toekomst wordt voorkomen. Ook is het verbeteren van vertrouwen tussen gemeente en inwoners noodzakelijk. De SP vindt het goed dat de provincie naar zichzelf kijkt als het gaat om welke lessen er geleerd kunnen worden. Maar dit is niet de enige plek waar lessen geleerd kunnen worden. De Rekenkamer constateert dat de gemeente volgens wet- en regelgeving correct heeft gehandeld. De vraag is of deze wet- en regelgeving wel toereikend is om te voorkomen dat een dossier pas een jaar en negen maanden later kan worden afgesloten. Weet de gedeputeerde of de lessen uit dit dossier door de landelijke overheid worden geleerd? De SP wil kijken naar een landelijk fonds om saneringen van dergelijke branden direct uit te

betalen. Daarmee wordt herbesmetting voorkomen en kan daarna bij verzekeraars en/of bij de vervuiler het geld worden teruggehaald.

De heer CANTON vraagt of de huidige wetgeving volgens mevrouw Van Aelst strenger moet zijn of dat de huidige wetten goed zijn maar dat er meer moet gedaan moet worden dan strikt wettelijk verplicht.

Mevrouw VAN AELST vindt dat de wetten en regels misschien niet toereikend zijn en vraagt de gedeputeerde naar zijn visie hierop. Men kan altijd meer doen dan de voorgeschreven wet- en regelgeving, maar dit biedt geen kader waarop controle uitgevoerd kan worden of waarop inwoners kunnen terugvallen. Het mag niet afhangen van of een gemeente al dan niet bereid is om meer te doen dan wat er formeel wordt gevraagd.

Zou de gedeputeerde een pleidooi voor een landelijk fonds nogmaals willen neerleggen bij de minister van I&M? Dit geldt ook voor de wenselijkheid van een vliegende brigade.

De heer LUDÉMA vraagt mevrouw Van Aelst wat de criteria zouden moeten zijn bij een calamiteitenfonds. Is dat de volksgezondheid of angst bij de bewoners. Op welk moment neemt een dergelijk calamiteitenfonds actie?

Mevrouw VAN AELST zegt dat het niet het idee is om een provinciaal fonds in te stellen en ook niet om op dit moment hier volledige verdere invulling aan te geven. De intentie van de SP is om te laten zien dat de situatie in Wateringen duidelijk maakt dat de wijze waarop er nu wordt gehandeld, herbesmetting na herbesmetting als gevolg heeft. Daardoor wordt het niet schoon en moeten meerdere saneringen, soms op eigen kosten, achter elkaar plaatsvinden.

De provincie heeft een eigen rol in dit alles. Het is belangrijk om deze rol helder te maken. De vragen aan de gedeputeerde zijn dan ook bedoeld om zaken door te geleiden aan de minister van I&M.

De heer POTJER bedankt de sprekers voor hun bijdragen. De gemeente heeft wettelijk gezien correct gehandeld maar er is te weinig rekening gehouden met de emoties van de bewoners. GroenLinks vraagt zich af of op landelijk niveau zaken georganiseerd moeten worden bij dit soort calamiteiten omdat dit effect heeft op snelheid en afstand. Kan dit niet beter opgepakt worden op het niveau van de veiligheidsregio of de provincie? GroenLinks wil kijken naar wat de provincie kan doen als het gaat om het borgen van kennis en capaciteit bij de gemeenten. Dat het steeds zou gaan om een 'eerste keer' is voor GroenLinks geen afdoende verklaring.

GS zien toe op de wettelijke taakuitvoering door de gemeente. De vraag aan gedeputeerde is of dit voldoende is of dat dit verruimd moet worden zodat de provincie meer mogelijkheden krijgt om ervoor te zorgen dat er niet te nauw wordt gekeken. GroenLinks wil weten hoe het staat met het aangetaste vertrouwen tussen de provincie en de gemeente.

Mevrouw BALOOTJE bedankt de insprekers voor de tijd en moeite die is genomen om de persoonlijke verhalen met de commissie te delen. Voor de CU is het duidelijk dat het te maken heeft met communicatie tussen provincie en gemeente en tussen de gemeente en de inwoners. De onderlinge informatie-uitwisseling op ambtelijk niveau liet tekorten zien. Is daarom de rol van GS wel effectief genoeg om te kunnen handelen en optreden in de voorliggende casus of moet de rol verruimd worden? Er wordt gesproken over het opstellen van verschillende protocollen om sneller te kunnen handelen in de toekomst. Welke kaders hebben GS nodig om dit soort protocollen vast te kunnen leggen? De fractie SGP/CU heeft een voorkeur voor regionale regie. Hoe kijken GS hier tegenaan? De bewoners zijn door de gemeente geïnformeerd dat het gebied asbestvrij is. Dit wordt vanuit het rapport feitelijk onderschreven. Hebben de bewoners alle informatie ter beschikking? Wat is op dit moment de verstandhouding tussen de gemeente en de provincie?

De heer BAKX zegt dat 50PLUS onder de indruk is van de insprekers en hij spreekt zijn waardering over hen uit. De fractie pleit voor meer mogelijkheden op het gebied van preventie en risico-inventarisaties. 50PLUS vindt dat er sprake is van onderschatting bij deze asbestbrand. De primaire opvang na de brand is tekortgeschoten. Er is te snel gehandeld bij het schoonmaken en saneren door de gemeente. Er moet helder zijn hoe de bevoegdheden liggen. Nu is het een spel van wie is waarvoor verantwoordelijk. De gezondheid van de mensen staat op nummer 1. Daarnaast had eerst gekeken moeten worden en niet naar waar de schade verhaald moet worden. De provincie is daartoe onvoldoende geëquipeerd. Het huidige protocol is niet genoeg om de burger te beschermen en moet tegen het licht worden gehouden. Mensen zijn in grote problemen gekomen door stress als gevolg van lakse bestuurders. Mensen die volgens de regels leven en verzekeringen afsluiten, hebben terecht het gevoel dat ze door de politiek in de steek worden gelaten. Het vertrouwen van mensen is ernstig geschonden in deze zaak en blootgelegd aan de willekeur van bepaalde bestuursorganen. De fractie vindt het niet correct dat de gemeente Westland het opneemt voor de eigenaar van de loods. Deze is onvoldoende verzekerd en de goedwillende burgers hebben nu het nakijken bij mogelijke schade. Spaargeld moet worden ingezet om onder dwang hun woonomgeving te saneren. Wat wordt er gedaan om gezinnen die financieel in moeilijkheden zitten, te helpen? Hoe zit het met de aansprakelijkheid van de gemeente, maar ook van de provincie, bijvoorbeeld via de veiligheidsregio? Hoe wordt omgegaan met de zorg omtrent de gezondheid van de bewoners? Asbestose heeft een incubatietijd van 21 jaar. Hoe worden deze mensen gevolgd en waar kunnen de mensen terecht op het moment dat deze ziekte zich aankondigt? Er zijn ook mogelijk consequenties bij het afsluiten van een hypotheek of het afsluiten van een andere zorgverzekering. Heeft het asbestinstituut een rol? Waar kunnen mensen met toekomstige schade terecht? De fractie wil weten hoe het staat met de registratie van asbestvervuiling in de provincie Zuid-Holland? In bijna de helft van de Nederlandse gemeenten wordt asbestvervuiling niet geregistreerd in het landelijk systeem. Registratie in dit systeem is niet verplicht. De streefdatum voor verplichting is al een aantal keren opgeschoven. De huidige datum is begin 2017. Wordt er bij registratie van asbest ook vermeld wat er in het gebouw gevestigd is, wat voor activiteiten er plaatsvinden of dat het leegstaat? Wordt nagegaan of de eigenaar goed

verzekerd is? Kunnen aan de voorkant niet bepaalde handelingen worden verricht ter preventie?

Het interbestuurlijk toezicht is sinds 2012 in werking. Dit is gebaseerd op vertrouwen in het functioneren van de horizontale verantwoording en de verantwoording van het college van B en W aan de gemeenteraad. Vertrouwen is mooi maar transparantie en voor ieder een duidelijke rol is beter. 50PLUS pleit er daarom voor dat de protocollen goed tegen het licht worden gehouden. Wat is de rol van de veiligheidsregio en de commissaris van de koning in dit verband? In hoeverre kan de provincie via de veiligheidsregio de gemeente in bepaalde zaken ondersteunen? De fractie ziet graag dat met de ervaringen van deze asbestbrand de minister van I&M wordt benaderd met het verzoek om een wetswijziging, zodanig dat de provincie meer kan ingrijpen. Is er informatie beschikbaar of er goede nazorg en begeleiding is van de inwoners van betrokken wijken?

De heer ÇELIK vervangt de heer Minderhout en is het eens met de inleiding van de heer Groenendijk. De gemeente heeft in sommige gevallen verkeerde keuzes gemaakt en heeft nagelaten empathie en maximale dienstbaarheid te tonen. Nadat keuzes waren gemaakt, bleek het tegendeel waar. Dat schaadt het vertrouwen van bewoners. Een eindcontrole maakte deel uit van het, door de commissie goedgekeurde, plan van aanpak van de gemeente Westland. Nu wordt gezegd dat aan de eindcontrole is voldaan middels het plan van aanpak dat is goedgekeurd door de provincie, wil de provincie terug van een toezichthoudende rol naar een reguliere situatie. PvdA heeft gevraagd om een eindcontrole door de provincie. Deze suggestie zou gedeputeerde in het college inbrengen. Rollen en bevoegdheden zijn door GS zuiver gehouden. PvdA houdt desalniettemin vast aan de toezegging van de gedeputeerde om een eindcontrole door de Provinciale Staten en wil weten wanneer deze mag worden verwacht. Er blijven twee vragen over. Is het vertrouwen bij de bewoners hersteld en is de wijk veilig met betrekking tot asbest?

De heer CANTON is verheugd dat de toezegging van 11 mei om geleerde lessen te formuleren en deze te delen met deze commissie, gehonoreerd is. Deze lessen geven aan dat er qua communicatie veel niet goed is gegaan. Wat ontbreekt, is het expliciet benoemen dat meer dan strikt noodzakelijk doen of meer dan wettelijk verplicht is, een optie is die men soms in overweging moet nemen. Het onderzoek van de Rekenkamer stelt dat inhoudelijk niet of uitsluitend afwijzend gereageerd is op kritiek van externe deskundigen. De vraag is of in dit geval een minder defensieve houding beter was geweest. PvdD had graag gezien dat in de geleerde lessen was gekeken naar wat de gevolgen zouden zijn als men had gekozen voor een meer dan wettelijke houding. Zou dat juridische consequenties hadden gehad? In welke fase van het IBT-traject zou dit voor de provincie van belang zijn? PvdD wil, samen met de SP, weten of de huidige wetgeving voldoet en of die wellicht strenger moet. Los hiervan vindt PvdD dat maatwerk met dit soort rampen noodzakelijk is. Er moet een houding zijn die niet bij wet kan worden vastgelegd. Empathie valt met een wet niet af te dwingen. PvdD wil weten of de gedeputeerde het ermee eens is dat de discussie tussen burgers en gemeente over vrijgavecertificaten moet zijn afgerond voordat het gebied veilig kan worden verklaard. Uit de visuele inspectie blijkt nu dat de wijk net zo veilig is

als vergelijkbare woningen. Gedeputeerde antwoordde tijdens de commissievergadering op 11 mei (pagina 12 van de notulen): "Als er geen misverstanden meer zijn in de gemeente Westland, is het onderzoek afgerond. Het is niet zo dat als drie of vier mensen het er toch niet mee eens zijn, GS een onderzoek gaan doen." Vindt gedeputeerde dat de nu nog levende onvrede bij een deel van de burgers geen aanleiding geeft tot nader provinciaal onderzoek? De vraag is of er geen misverstanden meer zijn. De visuele inspectie waarmee de gemeente het dossier tracht af te sluiten, betreft openbare ruimten en voortuinen. Het is niet verbazingwekkend dat tussen dakpannen en achtertuinen nog steeds asbest wordt aangetroffen, ook na de asbestveiligverklaring. In navolging van SP en D66 is het voor de PvdD nodig dat bij het opruimen van asbest daar waar de gemeente een taak heeft beter aangesloten moet worden op het opruimen van asbest daar waar de bewoners een taak hebben. Dit om herbesmetting te voorkomen.

Gedeputeerde JANSSEN bedankt de insprekers voor hun bijdragen. Insprekrecht moet worden gekoesterd omdat dat wat in de buitenwereld gebeurt, op deze manier binnen wordt gebracht. Wat er is gebeurd, raakt de bestuurders van GS. Wel moet worden gekeken naar wat de provincie hier mee kan en wat de rol is van GS. Vanuit de Wet revitalisering generiek toezicht hebben GS een rol als interbestuurlijk toezichthouder. Dit is gebaseerd op het horizontale vertrouwen binnen de democratische lagen. Er dient vertrouwen te zijn in de lagen waar het hoort. De provincie gaat over het 'wat'. Verantwoording over het 'hoe' moet worden afgelegd in de desbetreffende democratische laag, in de gemeenteraad. Als er is gehandeld binnen wat wettelijk mag, hebben GS geen rol meer. De enige rol die GS vanuit IBT hebben, is optreden op het moment dat niet wordt gehandeld volgens de wettelijke taakuitvoering en volgens de wettelijke kaders.

De heer POTJER zegt dat er niet gehandeld is binnen wat wettelijk mag, maar wat wettelijk moet.

Gedeputeerde JANSSEN geeft aan dat het COT-rapport heeft aangetoond dat er is gehandeld volgens wat er wettelijk moet en ook mocht. Het gaat om beide. Volgens de landelijke richtlijnen was er voor GS geen grond om te acteren. Maar na de berichtgeving in augustus waren GS van mening dat de situatie zich zodanig ontwikkelde dat samenhang dreigde te verdwijnen en dat zaken aan individuele inwoners werden overgelaten. Daarom hebben GS op 8 september 2015 een brief gestuurd aan het college met het verzoek om de regie te nemen op een samenhangende aanpak. Dit grenst aan de randen van wat interbestuurlijk mogelijk is. GS wilden daarom exact weten wat precies de wettelijke verplichtingen zijn. Dan komt men uit op de Woningwet. De brief van de gemeente aan bewoners over asbest op daken en onder dakpannen heeft niet bijgedragen aan optimale helderheid. Maar in formele en juridische zin was het wel correct. GS zijn geen direct toezichthouder en hebben uitgezocht wat mogelijk was binnen de kaders van het IBT. GS hebben daarna zaken opgepakt welke resulteerden in het plan van aanpak van begin januari 2016. Op perceelniveau is in kaart gebracht wat er speelt. GS hebben de gemeente verzocht het plan van aanpak voor de zomer 2016 uit te voeren. Dit alles heeft geleid tot het huidige resultaat, een eindsituatie waar geen misverstanden meer over zijn. Wat zich daarvoor heeft afgespeeld, is een ander verhaal. Daarover

heeft het COT-rapport aangegeven dat er weliswaar volgens wettelijke kaders is gehandeld, maar dat er andere keuzes gemaakt hadden kunnen worden. De gevolgen daarvan zijn onderwerp van discussie voor de gemeenteraad van Westland.

De geleerde lessen hebben bij GS geleid tot zelfreflectie. Wat hadden GS anders of beter kunnen doen? Daar zijn zeven of acht praktische punten uitgekomen. In de brief van 2 juni van de staatssecretaris over de stand van zaken rondom asbest wordt aangegeven dat er door het Instituut Fysieke Veiligheid, het IFV, wordt gewerkt aan de herziening van het plan van aanpak bij asbestbranden. Zowel het IFV als het ministerie van I&M hecht aan deze herziening om meer aangesloten te geraken bij de praktijk. Daarom is besloten om bestuurlijke cases, waaronder de asbestbrand in Westland, concreet te betrekken. De herziening van het plan van aanpak wordt door bestuurlijke en publieke organisaties getoetst en is nog dit najaar afgerond. Zodra deze beschikbaar is, wordt de herziening door gedeputeerde aan de commissieleden toegestuurd.

De heer Groenendijk schetste de verwarring bij bewoners, namelijk dat volgens de wet risicoklasse 2 niet mag worden opgepakt. Vervolgens kwam er een advies dat kleine stukjes met de daarbij gegeven voorwaarden, wel opgepakt mogen worden. Het verzoek van de heer Groenendijk is om dit vanuit de GS mee te geven aan het college van B en W van Westland. Gedeputeerde geeft aan dit te honoreren en dat de brief tevens in cc aan de raad wordt gestuurd.

Als antwoord op de vragen van de heer Ludema, geeft gedeputeerde aan dat er voor GS geen discussie meer speelt over de eindsituatie. Derhalve kan worden teruggedaan naar de reguliere situatie. Mocht er toch nog iets worden gevonden, kan dat volgens het protocol opgeruimd worden.

De heer LUDEMA vraagt of de beslissing die is genomen over de eindsituatie gebaseerd is op geschreven informatie en hoe GS hebben geconstateerd dat de gemeente weer in staat is de regie in eigen handen te nemen.

Gedeputeerde JANSSEN zegt dat de regie al in handen van de gemeente lag. Het gaat om de optelsom van de toegestuurde rapporten op huisniveau, de huizen die in het plan van aanpak aangegeven zijn. Dat is nu afgerond in combinatie met de schouw.

De heer GROENENDIJK heeft informatie doorgekregen dat een aantal percelen nog niet is vrijgegeven. Daarbij speelt de discussie of deze percelen wel of niet asbestveilig zijn. Kan gedeputeerde aangeven hoe het met deze percelen zit?

Gedeputeerde JANSSEN geeft hierover aan geen signalen te hebben ontvangen en hij vraagt de heer Groenendijk of hij over actuele informatie beschikt om welke percelen het concreet gaat.

Bij calamiteiten ontstaat er een gripsituatie en heeft de provincie geen rol meer. Daarin zijn GS geen direct toezichthouder. Gedeputeerde is geen voorstander van regionale interventieteams. Wel is het wenselijk dat er tijdelijk, tot 2024, op landelijk niveau en op een centrale plek bij een ministerie of bij een ministerieel

instituut, voldoende kennis aanwezig is. Gedeputeerde wil zich daar bij de staatssecretaris nogmaals voor inzetten.

Vanuit efficiency en overwegingen van zorgvuldigheid wordt mensen regelmatig verzocht een WOB verzoek te doen. Dit in antwoord op de vraag van mevrouw Wijbenga. Het doel van GS is om waar dat mogelijk is, transparant te zijn. De lijn hierin is dat zoveel mogelijk openbaar wordt gemaakt. De door mevrouw Wijbenga genoemde eisen van het Bewonerscomité asbestbrand Wateringen zijn punten die met de gemeente opgepakt moeten worden. GS kunnen mogelijk een gesprek met de gemeente organiseren maar dan wel met de juiste verwachtingen. GS zijn niet in de positie dat zij zaken af kunnen of willen dwingen bij een college.

Bestuursdwang is een uiterste middel. Bij deze asbestbrand heeft de gemeente het zonder bestuursdwang gedaan. Wel heeft de gemeente aangegeven dat als het nodig is, in het uiterste geval om bijvoorbeeld burens te beschermen, dit middel wordt ingezet. De punten die mevrouw Wijbenga heeft genoemd, worden meegenomen in de brieven naar de gemeente Westland en het ministerie van I&M.

In antwoord op mevrouw Van Aelst of de wet- en regelgeving klopt, verwijst gedeputeerde naar het voorbeeld van het verwijderen van asbest op de daken en onder de dakpannen. De vraag is hier of de wijze waarop het zo in de Woningwet staat omschreven, volstaat. Is er bij het schrijven van deze wet nagedacht over calamiteiten als deze asbestbrand? Volgens de staatssecretaris klopt de Woningwet. Gedeputeerde wil deze en andere wetten bekijken op mogelijke tegenstrijdigheden of gevallen waarvoor deze wetten niet zijn bedoeld maar waar ze wel op uitwerken. De suggestie voor een landelijk fonds inclusief aandachtspunten bij het eventueel instellen daarvan wordt meegenomen in de brief aan de staatssecretaris.

De heer Potjer heeft gevraagd of toezien op de wettelijke taak voldoende is. Gedeputeerde geeft aan dat dit zo is omdat er democratisch gekeken moet worden naar hoe collega-overheden met elkaar omgaan. GS zien de ruimte wel maar het systeem van interbestuurlijk toezicht is leidend.

Het vertrouwen tussen gemeente en provincie is goed. Dat geldt ook voor de communicatie. Dit in antwoord op de vraag van mevrouw Balootje. Er is regelmatig overleg geweest en er is open met elkaar gesproken.

De rol van GS is effectief genoeg als het gaat om het wat, daarover wordt verantwoording afgelegd. Er is sprake van één protocol, een plan van aanpak voor asbestbranden dat wordt herzien.

Het betoog van de heer Bakx hoort voor een groot deel thuis in de raad van de gemeente Westland. De provincie is voor haar rol voldoende toegerust. Er is geen spel als het gaat om verantwoordelijkheden. De gemeente was verantwoordelijk.

De heer BAKX zegt dat steeds terugkomt dat het niet de verantwoordelijkheid is van de provincie. 50PLUS vindt dat er moet worden uitgegaan van de inwoners van de provincie. Provincie en gemeente hebben er alles aan gedaan om het goed te doen. Toch lopen zaken niet goed. De structuur is ondersteunend aan de inwoners en niet andersom.

Gedeputeerde JANSSEN geeft aan dat de taken tussen de verschillende lagen verdeeld zijn als het gaat om de inwoners. In antwoord op de vraag van de heer Çelik over verkeerde keuzes die zijn gemaakt, zegt gedeputeerde dat de verantwoording daarvoor thuis hoort in de gemeente Westland.

Nog niet alle onvrede is weg en het vertrouwen van inwoners in de gemeente Westland is nog niet hersteld. Nazorg op maatwerkniveau vanuit de gemeente is nodig. Individuele mensen blijven zitten met individuele vragen. Dit wordt meegenomen in de brief aan de gemeente.

In een commissievergadering in de Statenzaal heeft gedeputeerde gezegd dat er aan de gemeente meegegeven zou worden dat nogmaals een schouw wenselijk is om te zien of dit het nu is. Ook heeft gedeputeerde gezegd dat als deze schouw heeft plaatsgevonden het dan ook klaar is. GS hebben geen signalen dat er nog zaken spelen. Er is geen discussie meer over het eindresultaat.

De heer ÇELIK verwijst naar het betoog van de PvdA waarin wordt gezegd dat als alles is afgerond, de provincie een eindcontrole kan doen, bijvoorbeeld door een serieuze meting. Daarin heeft gedeputeerde toegezegd.

Gedeputeerde JANSSEN geeft aan dat hij heeft gezegd dat als alle partijen het eens zijn dat er een onderzoek moet komen, GS dit willen betalen.

De heer ÇELIK zegt dat een groot aantal bewoners niet kan leven met het eindoordeel. Als meer dan de helft van de bewoners die het treft een dergelijk onderzoek zou willen, is gedeputeerde dan bereid, in relatie tot de eerder gedane toezegging een onderzoek te doen?

Gedeputeerde JANSSEN heeft niet gezegd dat er een onderzoek van de provincie komt. GS hebben gezegd een onderzoek te willen betalen als dat helpt bij het herstel van vertrouwen. Partijen kunnen dan met elkaar een onafhankelijke partij uitkiezen die een eindonderzoek doet naar de fysieke asbestveiligheid van de omgeving. Uit elkaar gehaald moet worden of mensen niet tevreden zijn over het hele proces of over het fysieke eindoordeel van de huidige eindsituatie. Het gaat om twee verschillende zaken. Er is nu geen reden om saneringen en de schouw over te doen.

De heer ÇELIK geeft aan dat er een verschil van inzicht is op dit punt en gaat terug naar de fractie voor overleg. Dit vertaalt zich naar een Statenvergadering om te zien wat dit verder betekent.

De heer GROENENDIJK steunt de heer Çelik. De som van alle vrijgaveverklaringen is niet 100% asbestveilig. Gezien de commotie in de wijk is het verstandig een door GS te betalen onderzoek door een onafhankelijke partij uit te laten voeren. Hiermee kan de provincie een stuk onrust bij de bewoners

weghalen. Daardoor komen de gemeente en de bewoners wellicht meer op één lijn.

Gedeputeerde JANSSEN zegt dat dit valse verwachtingen wekt omdat het niet gaat om het overdoen van alle saneringen. Een dergelijk onderzoek draagt niet bij aan de discussie over wat er tijdens het proces is gebeurd. Het is niet zo dat er nog steeds asbest ligt en dat mensen daarover klagen.

De heer GROENENDIJK krijgt signalen uit de wijk dat er nog steeds stukjes asbest liggen. Het is een belangrijk signaal om vanuit de provincie een onderzoek te financieren. Als dat niet gebeurt, dan blijft de onvrede onder de bewoners leven.

Gedeputeerde JANSSEN heeft niet de indruk dat er asbest in de wijk ligt. Dat bleek ook niet uit de schouw.

In antwoord op de vraag van de heer Canton geeft gedeputeerde aan dat er geen discussie is over certificaten. Als alle saneringen zijn afgerond, is het niet mogelijk dat er nog herbesmettingen zijn.

De heer LUDEMA vraagt of er één loket is voor mensen die nog asbest vinden in de gemeente Westland of dat de provincie de gemeente Westland kan adviseren dit in te stellen.

Gedeputeerde JANSSEN geeft aan dat de gemeente Westland dit waarschijnlijk al heeft. Is dit niet het geval, dan nemen GS dit als aanbeveling mee in de brief naar het college en de gemeenteraad.

De VOORZITTER concludeert dat er een aantal toezeggingen zijn gedaan door de gedeputeerde.

- Het aangepaste landelijk asbestprotocol wordt toegezonden aan de commissie.
- Er wordt een brief gestuurd aan de gemeente Westland waarin de door de Staten geuite meningen, opvattingen en wensen duidelijk worden overgebracht.
- Er wordt een brief gestuurd aan de staatssecretaris waarin de door de Staten geuite meningen, opvattingen en wensen duidelijk worden overgebracht.
- Op het moment dat daar behoefte toe is, is gedeputeerde bereid een gesprek te hebben met bewoners.

Het onderwerp wordt geagendeerd voor de Statenvergadering van 12 oktober 2016.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 12.30 uur en bedankt de sprekers voor hun inbreng.

Schorsing

De VOORZITTER heropent de vergadering om 14.00 uur.

5b. Inrichting MER project Duinpolderweg

De VOORZITTER wijst erop dat de commissie een voorstel heeft ontvangen van GS met daarin zeven varianten en dat men daarop een technische toelichting kon krijgen op 8 september. Vervolgens zijn er diverse insprekers aan het woord geweest op 16 september in Haarlem.

De heer VAN DER BENT herinnert eraan dat in het voorjaar van 2016 de vraag voorlag of de fracties de probleemanalyse onderschreven, waarin het nut en de noodzaak waren aangetoond om verder te gaan met het project naar een MER. Het CDA heeft deze vraag bevestigend beantwoord, maar heeft erbij aangegeven dat dit geldt binnen bepaalde kaders.

Hij wijst erop dat aan het eind van de probleemanalyse aangescherpte hoofddoelstellingen staan. In de eerste hoofddoelstelling wordt niet meer gesproken over een verbinding tussen de N206 en de A4, maar over het faciliteren van de oost-westpendel, het verbeteren van de bereikbaarheid in de regio en het vergroten van de robuustheid van het netwerk. In de tweede hoofddoelstelling wordt verwezen naar een tabel met elf lokale erftoegangswegen, waarop de intensiteit niet hoger zou mogen zijn dan zesduizend voertuigen per dag. Deze elf erftoegangswegen liggen gespreid in het gebied van Lissenbroek tot Vogelenzang. Alle varianten die voorliggen moeten voldoen aan deze twee hoofddoelstellingen.

Hij constateert dat de kaders, die het CDA heeft meegegeven, voldoende zijn meegenomen. Het CDA kan instemmen met het verder gaan met het project naar een MER. De fractie sorteert niet voor op een oplossing. Uit de analyse moet blijken welke oplossingen het meest tegemoetkomen aan de hoofddoelstellingen en voor welke kosten.

Het CDA heeft drie vragen aan GS: 1) Het CDA kan zich niet voorstellen dat er alleen gewerkt wordt met het GE-scenario. Denkt de gedeputeerde dat het model wordt aangepast aan de nieuwe WLO-scenario's of dat het RC-scenario een prominentere rol krijgt in de verdere uitwerking? 2) Wat is voor de gedeputeerde de rol van de adviesgroep bij het verder uitwerken van de varianten in de MER? 3) Wat is de rol van de stuurgroep? Het CDA heeft hiervoor de vorige keer ook aandacht gevraagd. Er zijn stappen gezet op het gebied van transparantie, maar het CDA vindt dat er meer gedaan kan worden op dit gebied.

De heer POTJER is het met de heer Van der Bent eens dat de doelstellingen moeten worden aangepast. Volgens hem is dit niet gebeurd in het voorliggende voorstel. Hij vraagt hem of hij het met hem eens is dat dit wel zou moeten gebeuren en dat deze wijzigingen in het besluit moeten worden opgenomen.

De heer VAN DER BENT leeft met de gedachte dat de aanscherping is opgenomen in bijlage 1. Wat het CDA betreft is dat het toetsingskader voor de verdere uitwerking in de MER. Hij vindt dat het aangepast moet worden, als het niet duidelijk is verwoord in de Statenvoordracht.

De heer KASMI deelt mee dat zijn fractie heeft geconstateerd dat het uiteindelijke advies kan rekenen op een breed draagvlak en dat ook de standpunten van minderheden zijn opgenomen in het advies. D66 spreekt zijn dank uit aan de voorzitter van de adviesgroep, de heer Luiten. Hij stelt dat de adviesgroep meer

heeft geleverd dan een voorstel met een aantal varianten. Ze heeft ook voor een groter draagvlak voor het project gezorgd. Zijn fractie is zeer tevreden met het voorliggende voorstel. Hij heeft gelezen dat de adviesgroep de komende tijd een rol krijgt toebedeeld in het verdere proces. Hij is daar blij mee. D66 kijkt uit naar de uitkomsten van de MER. D66 zal er ook straks bij de beoordeling van de alternatieven op toezien dat er naar synergie wordt gezocht met de ontwikkelingen rond de economische agenda Duin- en Bollenstreek en met de visie op de dubbeldorpen en dat er aandacht is voor het versterken van de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit.

De heer POTJER heeft enkele vragen aan de heer Kasmi: 1a) Is de heer Kasmi het met hem eens dat de doelstellingen geherformuleerd moeten worden? 1b) De insprekers maakt zich druk over de doelstellingen met betrekking tot het plangebied, dat, volgens hem, nu een postzegel is. Hij stelt dat veel alternatieven die de adviesgroep heeft voorgesteld, geen kans maken in de MER. Hoe ziet de heer Kasmi dat? 2a) Hoe ziet de heer Kasmi het verdere proces voor zich? 2b) Straks is er wellicht een MER. Vervolgens is het aan GS om daar iets mee te doen. Hoe ziet de heer Kasmi de rol van PS om daarin een verdere afweging te maken?

De heer KASMI antwoordt op vraag 1a dat hij zich aansluit bij de woorden van de heer Van der Bent daarover. Op vraag 1b antwoordt hij dat er naar zijn mening genoeg ruimte is voor alle partijen in de adviesgroep om ook oplossingen aan te dragen buiten de oorspronkelijke planstudie en dat dit ook is gedaan. In de gezamenlijke commissievergadering met Noord-Holland is duidelijk gezegd dat de adviesgroep haar werk moet kunnen doen zonder enige belemmering. Er is duidelijk aan de adviesgroep meegegeven dat deze zich niet moet beperken tot een bepaald gebied.

De VOORZITTER concludeert dat de heer Potjer voldoende antwoorden heeft gekregen op zijn vragen.

De heer POTJER wijst erop dat de vraag niet zozeer was hoe D66 tegenover de adviesgroep of het advies van de adviesgroep staat, maar wat D66 vindt van de Statenvoordracht. Hij wijst erop dat daarin het plangebied van de NRD wordt gehandhaafd. Hij vraagt of D66 het met GroenLinks eens is dat dit plangebied te smal is en of het besluit moet worden aangepast op dit punt.

De heer KASMI vindt dat het een beetje een semantische discussie wordt. Hij heeft al aangegeven dat er twee varianten zijn die buiten het plangebied liggen en dat deze zullen worden onderzocht.

De heer SLOOTER heeft bij de hoorzitting van afgelopen vrijdag zenuwachtigheid waargenomen bij de insprekers en het publiek. Hij stelt dat het project een nieuwe fase ingaat en dat het project bij velen leeft. Ook leeft bij velen nog steeds de vraag wat het nut en de noodzaak zijn van de aanleg van de Duinpolderweg. Hij vraagt aan de gedeputeerde of hij nog eenmaal kan aangeven wat het nut en de noodzaak zijn van de aanleg van deze weg.

De SP vindt dat alle zeven varianten moeten worden onderzocht en dat ze daarbij alle zeven een gelijke kans moeten krijgen. Hij gaat ervan uit dat de

hoofddoelstelling en het toetsingskader uit de NRD worden vervangen door de geactualiseerde hoofddoelstellingen, zoals verwoord in de probleemanalyse 2016, die staat in het rapport van Royal Haskoning op pagina 4 en 5. De SP hoopt dat de onderzoekers gebruik zullen maken van het meest actuele cijfermateriaal dat beschikbaar is of eventueel nog komt. De fractie hoopt dat het plangebied zodanig wordt uitgebreid dat alle alternatieven die deel uitmaken van het onderzoek, binnen het plangebied vallen.

De heer POTJER stelt dat er veel onbehagen en onrust in de samenleving is over de plannen en het proces. Het is GroenLinks een raadsel waarom dit plan nog steeds op tafel ligt. Volgens GroenLinks is in 2003 al aangetoond dat het nut en de noodzaak van de weg ontbreken. Sindsdien zijn de groei van het autoverkeer en de groei van de woningbouw lager geweest dan destijds werd verwacht. Hij stelt dat in de hoorzitting is aangetoond dat de groei van het autoverkeer en de groei van de woningbouw ook in de toekomst verder zullen dalen. GroenLinks zal het conceptbesluit zoals dat voorligt, niet steunen, omdat het conceptbesluit uitgaat van de oude doelstelling. Het voorstel van de stuurgroep is redelijk uitgebreid, maar hij vindt het op cruciale punten niet helder. Hij vraagt of het college bereid is om het besluit te herformuleren tot een heldere onderzoeksopdracht. In de Statenvoordracht staat dat PS besluiten om alle varianten te laten onderzoeken die de stuurgroep voorstelt. GroenLinks heeft daar vijf vragen over: 1) Waarom worden de geactualiseerde probleemanalyse en de rapportage van de heer Lokker niet genoemd in het besluit? Is het college bereid deze alsnog toe te voegen? 2) Hoeveel kost het om zeven varianten te onderzoeken? 3) In de toelichting staat dat alleen kansrijke en onderscheidende alternatieven worden onderzocht. De heer Lokker vindt het maatschappelijk draagvlak een belangrijk criterium voor een kansrijk alternatief. Hoe denken het college en de andere fracties daarover? 4) In de adviesgroep was er discussie over welke doelstelling en welk plangebied er worden gehanteerd. Een van de partijen is vanwege deze discussie uit de adviesgroep gestapt. Anderen hebben het advies niet of slechts gedeeltelijk gesteund. Het conceptbesluit geeft hierover geen helderheid, maar refereert in de toelichting wel aan het plangebied en het studiegebied van de NRD.

De heer KASMI (interruptie) heeft een andere beleving van de uitkomsten van het advies. Hij heeft gelezen dat negen van de elf partijen het voorstel steunen.

De heer POTJER denkt dat de heer Kasmi het rapport misschien iets minder gedetailleerd heeft doorgenomen dan hij. Volgens hem geldt voor veel varianten dat de adviesgroep er niet unaniem achter staat.

De heer KASMI wijst erop dat hij gesproken heeft over het uiteindelijke advies, dat nu voorligt. Hij vraagt of de heer Potjer het met hem eens is dat negen van de elf partijen dat advies steunen.

De heer POTJER is het ermee eens dat negen van de elf partijen in de adviesgroep zitting hebben, maar dat er veel kanttekeningen zijn gemaakt bij diverse varianten. Slechts enkele varianten worden door alle negen partijen gesteund. Als D66 alleen verder wil met de varianten die door alle negen partijen worden gesteund, vindt D66 GroenLinks aan zijn zijde.

De heer KASMI laat het onderwerp even rusten.

De heer POTJER vindt het goed om te horen dat D66 een breed draagvlak een belangrijk criterium vindt. Hij stelt dat een aantal oplossingen buiten het plangebied valt. GroenLinks vindt het belangrijk om in het besluit de doelstelling en de reikwijdte helder op te nemen. 5) Diverse sprekers hebben gerefereerd aan nieuwe verkeerscijfers. De projectleider gaf aan dat het voor de hand ligt om hiermee te werken. Kan het college bevestigen dat er gewerkt gaat worden met de nieuwe WLO-scenario's en wil het dit ook in het besluit opnemen?

GroenLinks is benieuwd hoe er wordt omgegaan met de uitkomsten van een eventueel MER-onderzoek. Hij wijst erop dat het college bij de Verlengde Bentwoudlaan aangaf dat PS niet gingen over de besluitvorming na het MER-onderzoek. Hij vraagt of dat in dit geval ook zo is. In dat geval hebben PS vandaag voor het laatst iets te zeggen over de weg die de voorkeur gaat krijgen.

De heer STRUIJLAARD deelt mee dat zijn fractie het belangrijk vindt om duidelijkheid te krijgen over de status van de volgende rapporten: de actualisatie Bereikbaarheidsstudie grensstreek van 7 november 2011, de probleemanalyse Bereikbaarheid grensstreek van 9 februari 2016 en het plan MER Duinpolderweg van de probleemanalyse naar de te onderzoeken oplossingsrichtingen van 5 april 2016.

Hij vraagt hoe het mogelijk is dat de Adviesgroep Duinpolderweg tot 25 juni in de veronderstelling verkeerde dat slechts de doelstellingen uit de probleemanalyse van belang waren.

Hij wijst erop dat de gedeputeerde in de brief van 30 augustus schrijft dat bij een positief besluit op 12 oktober het plangebied zal worden uitgebreid ten opzichte van de NRD. Zijn fractie wil graag een toezegging dat voor bespreking in PS op 12 oktober aanstaande duidelijk is wat het nieuwe vast te stellen plangebied is. Hij stelt dat, naar aanleiding van het zowel door GS van Noord-Holland als door GS van Zuid-Holland overgenomen advies van de brede adviesgroep, het toetsingskader moet worden aangepast in de modificatie van de eerder door beide PS'en aangenomen notitie 'Reikwijdte en detailniveau'.

50PLUS vindt dat de doelstelling dient te worden aangepast.

Het besluit om de MER-DPW voort te zetten met de door GS vastgestelde alternatieven is gebaseerd op een aantal punten. Als eerste punt is daar de actualisatiestudie. Deze studie werd door de meerderheid van de Statenleden ondermaats bevonden. Zowel de studie als de probleemanalyse 2016 is gebaseerd op te hoge WLO-groeiscenario's uit 2005. Een tweede punt is de probleemanalyse van 2016, waarvan tijdens de commissievergadering van april 2016 is vastgesteld dat deze geen SMART geformuleerde probleemanalyse bevat. Het derde punt is de plan-MER. Dit rapport stelt dat met de voorgaande rapporten is voldaan aan de aanbevelingen van de commissie. Hij stelt dat dit niet het geval is. Het vierde punt is dat ook dit rapport weer uitkomt op de noordelijke bouwsteen en de aanleg van een regionale verbindingsweg in dat gebied. Het rapport stelt dat de aanleg van een nieuwe infrastructuur de logische oplossing is. Hij stelt dat daarmee het nulalternatief direct afvalt en ook 90% van het Parelalternatief 2.0. Het is voor 50PLUS onduidelijk waarom GS PS adviseren deze beide alternatieven te laten onderzoeken.

NOG Beter wordt ook besproken in dit rapport. Het valt hem op dat alle onderdelen worden afgemeten aan het doelbereik in de noordelijke bouwsteen. Hij vraagt waarom GS adviseren drie alternatieven, die kansloos zijn, te laten onderzoeken.

Het vijfde punt is de oplegnotitie van 22 augustus 2016. Zowel NOG Beter 2.0 als de nieuwe N206 en het Parelalternatief 2.0 vereist een scopewijziging van het project. NOG Beter 2.0 en de nieuwe N206 zullen volgens deze notitie in beperkte mate bijdragen aan de doelstelling van het noordelijke deel van de regio. Het is voor 50PLUS volstrekt helder dat de door GS aangeboden stukken geen basis zijn om de procedure voor de MER DPW voort te zetten. Hij stelt dat de doelen van de bereikbaarheidsstudie grensstreek uit 2008 en de NRD 2013 achterhaald zijn. Uit de cijfers blijkt dat de verkeersbewegingen minder worden. Hij stelt dat de onderbouwing van het nut en de noodzaak van de Duinpolderweg niet valide is. De fractie stelt voor dat GS het stuk terugnemen en niet inbrengen ter besluitvorming in de vergadering van PS op 12 oktober. Mochten GS dit toch doen, dan zal 50PLUS met een aantal amendementen komen om de kaders zodanig aan te passen dat alle alternatieven een gelijke kans krijgen in de MER. De fractie denkt dat daarvan geen sprake is, als de hoofddoelstelling niet wordt aangepast en het plangebied niet wordt vergroot.

De heer ÇELIK is blij verrast door de bijdrage van de heer Van der Bent. Hij vindt dat deze een opening biedt om de transparantie en helderheid qua doelstelling nog eens goed met elkaar door te nemen.

Hij bedankt de adviesgroep voor de redelijk uitvoerige bijdrage die deze heeft geleverd.

Zijn fractie is niet overtuigd van het nut en de noodzaak van de voorgestelde aanpak. Desalniettemin wil de fractie bekijken wat het resultaat medio juni 2017 zal zijn, als de MER-procedure is afgerond. Hij weet nog niet of de fractie kan instemmen met de MER. Dat hangt af van de interactie in de aanloop naar de Statenvergadering.

De heer KASMI (interruptie) wijst erop dat een van de zeven varianten de nulplusvariant is. Deze variant houdt in dat er alleen wordt gekeken naar de lokale knelpunten die er op dit moment zijn. De fractie van D66 vindt dat de variant die de meeste problemen oplost, moet worden gekozen. Dat zou de nulplusvariant kunnen zijn.

De heer ÇELIK is het met de heer Kasmi eens dat men overal voor moet openstaan, maar hij voegt eraan toe dat men dit moet doen op basis van een eerlijke, heldere, duidelijke doelstelling. Hij constateert dat op basis van de huidige doelstelling alle alternatieven die ervan uitgaan dat er geen stroomweg komt en die de bereikbaarheid en leefbaarheid op een andere manier willen bevorderen, geen kans maken. Hij wil dat alle effecten goed worden gemeten, zodat er een goede afweging kan worden gemaakt. Hij heeft op dit moment niet het gevoel dat alle varianten een eerlijke kans krijgen.

De heer VAN DER BENT (interruptie) vraagt of de heer Çelik dat gevoel wel zou hebben als er wordt uitgegaan van de twee hoofddoelstellingen die het afgelopen voorjaar in de geactualiseerde planstudie zijn vastgesteld.

De heer ÇELİK antwoordt dat in de stukken staat dat de MER uitgaat van de NRD. Hij wil dat de doelstelling wordt aangepast. Hij wil van de gedeputeerde weten wat hij daarvan vindt, zodat hij met een gerust hart naar zijn fractie terug kan. Hij maakt zich zorgen over de grote projecten in de provincie omdat hij wil uitgaan van geloofwaardige cijfers. Als telkens blijkt dat de cijfers niet de werkelijke groei weergeven, gaat hij twifelen aan alles.

Hij vraagt aan de gedeputeerde hoe stijf de houding is van GS in Noord-Holland. Hij vindt dat tijdens de gezamenlijke bijeenkomst in het voorjaar de gedeputeerde van Noord-Holland weinig geneigd was na te denken over het losknippen van de koppeling tussen HOV-investeringen en de stroomweg. Verder miste hij bij haar de ruimte om in alle openheid te kunnen spreken over hoezeer zij vasthield aan een stroomweg. Hij stelt dat, als dat het verborgen uitgangspunt is, die stroomweg er komt, aangezien PS van Noord-Holland alles hebben overgedragen aan GS Noord-Holland. Hij vraagt hoe hij de samenwerking moet zien. Hij wil weten of de bespreking in de commissie van vandaag zin heeft.

De heer WEIDE (interruptie) vraagt of de heer Çelik het met hem eens is dat PS in de vergadering van 12 oktober 2016 voornemens zijn om de MER-varianten al dan niet vast te stellen en dat PS van Zuid-Holland daarom geheel over hun deel gaan.

De heer ÇELİK is het daarmee eens, maar hij stelt dat, als de koppeling voor GS Noord-Holland keihard is en er iets anders uit de MER komt, GS van Noord-Holland niet gaan investeren. Dat vindt hij niet transparant.

Hij heeft nooit eerder meegemaakt dat er zeven varianten worden onderzocht in een MER. Hij vraagt of dit komt doordat GS geen keuze durven te maken.

De heer KASMI (interruptie) vraagt aan de heer Çelik welke varianten hij eruit zou willen halen. Hij wijst erop dat er is afgesproken dat er moet worden gezocht naar een zo breed mogelijk draagvlak. Om recht te doen aan alle geluiden, liggen er nu veel varianten voor. Hij wijst erop dat de uitkomsten van een variant nut kunnen hebben voor andere varianten.

De heer ÇELİK antwoordt dat wat hem betreft het Midden Alternatief, het Zuidelijk Alternatief en de zienswijze gemeente Hillegom weggelaten kunnen worden. Het principe van de meccanodoos vindt hij goed, maar hij vindt dat er te veel varianten zijn.

Hij vindt dat de keuze voor het plangebied transparanter moet worden.

De PVDD vindt dat alle varianten een eerlijke kans moeten krijgen, waarbij de heer CANTON opmerkt dat wat de PvdD betreft een aantal varianten zonder meer kunnen afvallen. De PvdD vindt de nulvariant, de nulplusvariant en NOG Beter 2.0 nuttige varianten. De PvdD vindt dat de overige vier varianten niet hoeven te worden onderzocht in de MER, omdat ze te duur zijn en te veel negatieve gevolgen hebben voor de omgeving. De PvdD is geen voorstander van een stroomweg.

Hij dringt erop aan om het realiseren van de HOV-maatregelen los te knippen van het aanleggen van een weg.

Hij heeft gehoord dat meerdere insprekers hebben aangegeven dat de huidige inzichten met betrekking tot verkeersontwikkelingen nog steeds geen aanleiding

vormen om een stroomweg aan te leggen en dat de marktpartijen in Haarlemmermeer-West er zelfs op hebben aangedrongen om een nieuw verkeersonderzoek te doen. Dit verbaast hem, omdat marktpartijen meestal benadrukken dat de aanleg van wegen goed is vanwege de bereikbaarheid. Hij concludeert dat het misschien toch nodig is om nog eens te kijken naar de verkeersontwikkelingen in de komende periode.

De heer PRIVÉ herinnert eraan dat het project Duinpolderweg in de laatste paar maanden van de vorige collegeperiode diverse malen in de commissie Verkeer en Milieu is besproken. Hij stelt dat dit uiteindelijk in de vergadering van januari 2015 tot de conclusie leidde dat er voor een weg, zoals beoogd, geen meerderheid was. Het college is toen met een voorstel voor een tussenfase gekomen. Na de verkiezingen trad een nieuwe ploeg Statenleden aan. Hij was verbaasd dat de Duinpolderweg als toekomstig project door de ambtenaren werd gepresenteerd. Hij heeft destijds aangegeven dit voorbarig te vinden. Hij vindt dat de heer Lokker terecht heeft geconcludeerd dat slechts een minderheid van de gevraagde partijen overtuigd was van het nut, de noodzaak en de urgentie van de aanleg van de stroomweg. Hij vindt dat er weinig is gedaan met de aanbevelingen van de heer Lokker. Hij vindt dat de gemeenschappelijke vergaderingen met Noord-Holland niet uitblinken in daadkracht. Hij stelt dat doordat GS PS overspoelen met alternatieven het lijkt alsof PS iets te kiezen hebben. De PVV laat zich niet verleiden door deze tactiek. Hij vraagt wat de MER-procedure gaat kosten en welke kosten de afgelopen jaren zijn gemaakt voor onderzoeken. Dat Noord-Holland gebaat zou kunnen zijn bij de aanleg van een variant is voor de PVV geen reden om eraan mee te werken. Hij vraagt of er een rechtstreeks verband is of heeft bestaan tussen de voorzitter van de adviescommissie en de voorzitter van de stuurgroep. De PVV kan maar op één manier akkoord gaan met het voorliggende voorstel. Dat is wanneer alle varianten, op de nulvariant na, worden geschrapt.

De heer WEIDE heeft gehoord dat de heer Privé suggereerde dat de voorzitter van de adviescommissie een connectie zou hebben met de voorzitter van de stuurgroep. Zelf constateert hij dat er een adviesgroep in het leven is geroepen, waaraan alle partijen hebben kunnen deelnemen. Hij gaat ervan uit dat het advies in alle onafhankelijkheid is opgesteld. Hij vindt het jammer dat de heer Privé suggereert dat er niet naar de mensen wordt geluisterd. Hij wijst erop dat de acht gemeenteraden en de acht colleges akkoord zijn gegaan met het voorstel van GS om zeven varianten te onderzoeken.

De heer PRIVÉ wijst erop dat de opstelling van zijn fractie het gevolg is van het feit dat ze geen idee heeft wat het karakter is van de stuurgroep. Ze weet niet welke taak deze groep heeft. Ze heeft vraagtekens bij het feit dat de voorzitter van de stuurgroep in de adviescommissie is gaan zitten.

De heer SCHEURWATER vindt dat het goed is om draagvlak te creëren bij de verschillende groepen die hebben ingesproken. Daarvoor zijn cijfers nodig waarvan men zeker weet dat ze kloppen. Hij heeft de indruk dat de problematiek meer in het oosten van het Duin- en Bollengebied ligt dan in het westen van dit gebied.

Hij denkt dat de Noord-Zuidvariant, gezien de economie, belangrijk is. Hij verzoekt de gedeputeerde niet meer te spreken over de Duinpolderweg, maar over een verkeersoplossing Duin- en Bollenstreek.

Hij merkt op dat veel insprekers afgelopen vrijdag hebben gesproken over het plangebied. Het lijkt hem goed om te bekijken of het plangebied kan worden vergroot.

Hij verzoekt de gedeputeerde om de doelstellingen te verruimen. Hij wijst er in dit verband op dat de N205 een belangrijke economische ader is.

Hij wijst op het belang van het meccanodoos-idee, dat ervan uitgaat dat zaken gekoppeld en ontkoppeld kunnen worden. Het lijkt hem goed om te bekijken welk effect het heeft als de verbinding tussen Hillegom en Bennebroek wordt meegenomen. Het lijkt zijn fractie goed als deze verbinding wordt gekoppeld aan het verbreden van de Nieuwe Bennebroekerweg, wat een verbeterde aansluiting geeft op de A4, en dat vervolgens ook gekeken wordt naar een verbetering van de verbinding tussen de A44 en de N208.

50PLUS vindt dat er niet alleen naar bereikbaarheid moet worden gekeken, maar ook naar veiligheid en leefbaarheid.

Hij denkt dat het goed is als, wanneer de zeven varianten worden onderzocht, GS de uitkomsten van het onderzoek aan de commissie Verkeer en Milieu tonen voordat ze hun keuze bepalen, zodat er in alle openheid kan worden gekozen.

Hij voelt druk vanuit Noord-Holland om het HOV te koppelen aan de Duinpolderweg. Hij denkt dat het goed is als de gedeputeerde nog eens aangeeft dat dit niet het geval is. Hij heeft gehoord dat er een ontwerp ligt voor het HOV. Hij vraagt of dit klopt. Hij stelt dat, als dit het geval is, men al kan bekijken in hoeverre de oplossingsrichtingen vanuit het HOV een mogelijkheid kunnen bieden om gezamenlijk met de opgave rondom de verkeersafwikkeling tot een eenheid te komen.

Wat hem betreft wordt er politiek ontkoppeld en academisch, daar waar het kan, gekoppeld. Hij vraagt of de gedeputeerde hem daarin volgt.

De VVD vindt dat de verkeerskundige problemen in de Duin- en Bollenstreek moeten worden opgelost. Volgens de VVD willen de regio en de gemeenten dat ook, vooral vanwege de bereikbaarheid. De heer WEIDE denkt dat het goed is om naar draagvlak te blijven zoeken. Wat de VVD betreft, kunnen de zeven varianten die voorliggen, onderzocht worden. Hij wijst erop dat de acht wethouders hun betrokkenheid hebben getoond en dat zij vertegenwoordigd zijn in de stuurgroep. Hij stelt dat er straks moet worden gekozen en dat dit misschien pijn zal doen in verschillende dorpen. Hij vindt dat wie A zegt, ook B moet zeggen. Wat hem betreft kan het niet zo zijn dat er dan weer allerlei partijen gaan klagen.

De heer POTJER vraagt of de heer Weide het belangrijk vindt dat er duidelijkheid komt over het plangebied en over de doelstelling in het besluit.

De heer WEIDE antwoordt bevestigend.

De heer POTJER is blij met dit antwoord. Hij hoopt dat de gedeputeerde het besluit aanpast. Als dit niet het geval is, zal GroenLinks een amendement indienen, als het onderwerp ter bespreking in de vergadering van PS komt.

Hij heeft de heer Weide horen zeggen dat er een breed draagvlak is in de gemeenten. Hij is benieuwd waarop hij dat baseert. Zijn fractie heeft gehoord dat er ook gemeenten zijn die niet op dit project zitten te wachten. Hij heeft de heer Weide horen zeggen dat de gemeenten niet moeten gaan piepen als de uitkomst anders is dan ze zouden willen. Hij vraagt hem of hij zelf ook niet gaat piepen als de uitkomst anders is dan de VVD misschien zou willen en of hij kan accepteren dat er misschien geen weg komt.

De heer WEIDE antwoordt dat hij de economische agenda van de Duin- en Bollenstreek kan aanhalen. Daarin is een hoofdstuk gewijd aan de verkeerskundige problemen in het gebied. Volgens hem zijn alle acht gemeenteraden vertegenwoordigd in de stuurgroep. Volgens hem is de stuurgroep akkoord gegaan met het onderzoek naar de zeven varianten. Hij constateert dat er draagvlak is. Hij is benieuwd naar de uitkomst van de MER. Hij stelt voor de uitkomst af te wachten en elkaar daarna nader te spreken.

De heer ÇELIK merkt op dat in het verkeerskundige rapport, waar de heer Weide aan refereert, staat dat het grootste knelpunt in Noordwijk en Noordwijkerhout ligt. Hij vraagt of de heer Weide het met hem eens is dat dit probleem al wordt opgelost zonder het project Duinpolderweg door de investering in de N444 en de Rijnlandroute, waar PS mee hebben ingestemd. Hij stelt dat het fundament van dat rapport eigenlijk al is verdwenen.

Volgens de heer WEIDE staat er in een hoofdstuk dat er verkeerskundige problemen zijn en dat er, ook in de Duin- en Bollenstreek, wordt nagedacht over verschillende varianten, om te bekijken hoe de verkeerskundige problemen kunnen worden opgelost.

De heer VERMEULEN heeft gehoord dat sommige commissieleden opmerkingen hebben gemaakt over de gevoeligheid van dit dossier. Hij heeft de heer Privé horen zeggen dat er op een bepaald moment is besloten om niet door te gaan met de plannen. Dat is niet zijn interpretatie van wat de Staten destijds hebben besloten. Volgens hem is er gezegd dat er onvoldoende informatie was op dat moment, om de volgende stap te zetten. Er is toen besloten om een tussenstap in te lassen om de problemen goed tegen het licht te houden. Afgelopen voorjaar hebben beide colleges geconcludeerd dat er voldoende basis was om de volgende stap te zetten. Deze stap hield in dat door de adviesgroep die volgde uit het advies van de heer Lokker, zou worden bekeken of er opties denkbaar zijn die een aanvulling kunnen zijn op de eerdere onderwerpen die bij de MER voorlagen ter besluitvorming. Dat is gebeurd. Er zijn varianten toegevoegd en er zijn ook varianten afgevallen.

Hij sluit zich aan bij de complimenten die zijn gegeven aan de adviescommissie en iedereen die werkt aan dit traject.

Er is gevraagd of de doelstelling is aangepast op basis van de stukken die voorliggen. De commissie MER heeft destijds geadviseerd om de doelstellingen aan te scherpen. Dat is gebeurd.

De heer POTJER (interruptie) wijst erop dat er in de Statenvoordracht niets wordt gezegd over de doelstellingen. Er wordt alleen verwezen naar het advies van de stuurgroep. In het advies van de stuurgroep wordt niets gezegd over

aangescherpte doelstellingen. Er wordt in de Statenvoordracht niet verwezen naar documenten waarin de doelstellingen zijn aangescherpt. Hij vraagt of de heer Vermeulen bereid is de aangescherpte doelstellingen op te nemen in de Statenvoordracht en ze expliciet te benoemen in het besluit.

De heer VERMEULEN antwoordt dat op pagina 3 van de Statenvoordracht wordt verwezen naar de uitgangspunten en naar de onderliggende dossiers. De toelichting maakt deel uit van de voordracht.

De heer POTJER (interruptie) deelt mee dat zijn fractie eraan hecht dat de aangescherpte doelstellingen expliciet worden opgenomen in het Statenbesluit.

De heer VERMEULEN wijst de heer Potjer erop dat het hem vrijstaat om hierover een voorstel in te dienen. GS zullen bekijken hoe de aanscherping is opgenomen in de bijlagen. Als er aanscherping nodig is, ziet hij daartegen geen bezwaar.

De heer WEIDE vraagt aan de heer Potjer of GroenLinks beoogt om in te stemmen met de Statenvoordracht.

De heer POTJER antwoordt dat het ervan afhangt hoe de Statenvoordracht er straks uit ziet.

De heer ÇELIK begrijpt dat de bijlagen deel uitmaken van de voordracht, maar hij wil zeker weten dat wat de gedeputeerde zegt, juridisch hout snijdt. Daarvan hangt af of zijn fractie kan instemmen met de volgende fase. Hij neemt aan dat GS en de VVD graag zien dat een zo breed mogelijke coalitie zijn steun geeft.

De heer VAN DER BENT merkt op dat in de bijlage verwezen wordt naar een andere bijlage. Hij pleit ervoor om de aangescherpte doelstellingen in de Statenvoordracht op te nemen.

De heer VERMEULEN stelt dat, als er zaken in de toelichting staan die men naar voren wil halen in de voordracht en nader wil duiden in het besluit, dit mogelijk is. Hij wijst erop dat PS met de griffie kunnen bekijken hoe het juridisch in elkaar steekt. GS kunnen een voorstel doen. PS kunnen dat laten toetsen.

De heer POTJER (interruptie) is blij met de toezegging van de gedeputeerde. Hij wijst erop dat er in de toelichting wordt gerefereerd aan het plangebied en het studiegebied van de NRD. GroenLinks zou dat liever niet zien in het besluit. De fractie ziet daarin liever het plangebied van de probleemanalyse.

De heer VERMEULEN wijst erop dat hij heeft toegezegd dat GS met een aanscherping zullen komen, waar PS commentaar op kunnen geven. Hij hoopt dat men op deze manier op streek komt. Het plangebied wordt aangepast al naar gelang er nieuwe varianten worden opgenomen. Dat staat in de toelichting op de voordracht op pagina 10. Wat de cijfers betreft, deelt hij mee dat hij eerder dit jaar in een discussie met de PvdA heeft gezegd dat GS altijd de meest recente cijfers gebruiken als dat mogelijk is en anders hebben GS daarbij een goede uitleg. Hij hoopt dat deze

uitleg achterwege kan blijven, omdat GS gebruik gaan maken van de nieuwste WLO-scenario's en van een nieuw rekenmodel.

Er is gevraagd naar de kosten van de MER. Het hele proces kost ongeveer 400.000 euro. De Stadsregio Amsterdam vindt het een zeer belangrijk proces en is bereid het te financieren. Uiteraard worden er ook door Zuid-Holland kosten gemaakt, in ieder geval ambtelijke kosten. Op het moment dat er moet worden bijgedragen aan de onderzoeken, komt er een voorstel bij PS. Er zijn veel varianten die moeten worden doorgerekend. Hij vindt dat zeer goed te verdedigen, gelet op de grote gevoeligheid in het traject, gelet op de belangen ten aanzien van het HOV en gelet op de belangen vanuit de regio. Hij wijst erop dat alle wethouders in de stuurgroep hebben gezegd dat ze dit een belangrijke stap vinden en dat ze erachter staan. Hij vindt daarom dat de provincie bereid moet zijn om de verantwoordelijkheid te nemen.

Het doet hem deugd dat het CDA tevreden is met hoe de kaders tot op heden zijn ingevuld. Het CDA heeft gevraagd wat de rollen van de adviesgroep en van de stuurgroep in het vervolgproces zijn. Er is ook gevraagd om meer transparantie. De stuurgroep adviseert aan de colleges. De wethouders hebben daarin een adviserende rol. Er zijn via de website van het project regelmatig publicaties van de adviezen van de stuurgroep. Er zijn in Zuid-Holland veel stuurgroepen binnen allerlei projecten. Binnen dit project is de focus erg op de stuurgroep komen te liggen, vanwege de gevoeligheid van het onderwerp. Hij vindt het goed om transparantie te betrachten.

De heer VAN DER BENT (interruptie) vraagt of de heer Vermeulen weet of het stuk dat nu voorligt, ook wordt besproken in de gemeenteraden.

De heer VERMEULEN antwoordt dat de leden van de stuurgroep op persoonlijke titel in de stuurgroep zitten. De stuurgroep adviseert aan de GS'en. Het staat de wethouders vrij om stukken voor te leggen aan de gemeenteraden. Dit gebeurt ook wel. Zo kunnen ze checken of ze op de goede lijn zitten. Het leidt af en toe tot reprimandes die de gemeenteraden de wethouders geven.

De heer VAN DER BENT (interruptie) deelt mee dat het voor zijn fractie belangrijk is dat het draagvlak goed geborgd is. Hij zou het een gezond signaal vinden als de provincie de gemeenten aanraadt om de stukken te bespreken in de gemeenteraad.

De heer VERMEULEN vindt dat dit hun eigen verantwoordelijkheid is. Hij zal de vraag hoe wethouders hiermee omgaan ter discussie stellen, maar hij gaat ze niet op een bepaalde manier opleggen om ermee om te gaan.

De heer POTJER (interruptie) heeft de gedeputeerde horen zeggen dat wethouders op persoonlijke titel in de stuurgroep zitten in plaats van namens gemeenten. Hij vraagt zich af of de heer Vermeulen daar ook op persoonlijke titel zit en of PS er iets van vinden dat de heer Vermeulen op persoonlijke titel zaken doet die de provincie raken.

De heer VERMEULEN antwoordt dat hij daar zit als vertegenwoordiger van de provincie. Hij legt uiteindelijk verantwoording af aan PS. Hij zit niet in de stuurgroep met een volledige rugdekking namens PS en GS.

Als er op 12 oktober wordt ingestemd met het project, zal de adviesgroep volledig worden betrokken bij de uitwerking van de voorstellen die ze hebben gedaan en ook bij de uiteindelijke keuzen. Het college zal een voorstel doen, maar PS kunnen hun mening daarover geven. Voordat een weg daadwerkelijk kan worden aangelegd, is er nog een procedure waarbij PS uiteindelijk besluiten tot de aanleg.

Als de GS'en op basis van de informatie van de adviesgroep tot een voorkeursbesluit komen, zenden ze dit naar de PS'en. GS van Zuid-Holland zullen alle relevante informatie meesturen, ook de meningen van de adviesgroepen en alle onderliggende rapporten. PS van Zuid-Holland kunnen daarover een discussie voeren, als ze dat wensen op dat moment.

Hij constateert dat meerdere leden van PS nog twijfels hebben over het nut en de noodzaak. Hij stelt dat de discussie over het nut en de noodzaak van de volgende stap voor het zomerreces is gevoerd. Uiteindelijk moet het MER-onderzoek aantonen of 'iets doen' bijdraagt aan de oplossing van de problemen die zijn onderkend, of dat de nulvariant de beste optie is. Hij wil zich nu beperken tot de vraag 'Hoe richten we de MER in?' en niet de discussie over het nut en de noodzaak herhalen.

Hij deelt mee dat alle varianten een eerlijke kans krijgen.

De heer SLOOTER (interruptie) deelt mee dat het hem afgelopen vrijdag opviel dat er veel burgers, die het betreft, twijfelen aan de noodzaak van het project. Ook vandaag hoort hij diverse mensen zeggen dat het nut en de noodzaak nog niet zijn aangetoond.

De heer VERMEULEN merkt op dat naar een inspraakmoment mensen komen die een mening hebben. Ze mogen zeggen wat ze vinden. Ze mogen hun twijfels uiten. Het is de verantwoordelijkheid van hem als gedeputeerde om samen met het college een voorstel te doen in het kader van het proces, zoals dat is afgesproken.

Uit de bijdrage van de heer Struijlaard proefde hij dat deze het idee had dat de stroomweg de oplossing moet zijn. Hij proefde dat idee ook bij een aantal anderen. Wat hem betreft, is dat niet zo. Het is niet zo dat er wordt onderzocht of de stroomweg de enige oplossing is.

De heer STRUIJLAARD (interruptie) vraagt of de gedeputeerde van plan is om de aard van de opdracht te herschrijven c.q. aan te passen, als het onderzoek verder uitgebreid wordt.

De heer VERMEULEN antwoordt dat hij daar al het een en ander over heeft gezegd. Hij heeft gezegd dat met de besluiten die genomen zijn, de NRD ook nader is gespecificeerd.

De heer STRUIJLAARD (interruptie) concludeert dat de gedeputeerde de opdracht gaat aanpassen.

De heer VERMEULEN wijst erop dat de opdracht al is aangepast in de tekst die voorligt.

De heer SLOOTER (interruptie) heeft de heer Vermeulen op persoonlijke titel horen zeggen dat het niet alleen om de stroomweg gaat. Hij vraagt of de heer Vermeulen dat ook durft te zeggen over zijn collega uit Noord-Holland.

De heer VERMEULEN antwoordt dat hij dat wel zou durven, maar dat hij dat niet doet, omdat hij vindt dat zij dat heel goed zelf kan doen. Waarschijnlijk worden dit soort vragen ook aan haar gesteld in de vergadering van PS in Noord-Holland.

De VOORZITTER vindt dit een juist antwoord op de juiste plek.

De heer VERMEULEN is aangekomen bij de vragen van de heer Çelik. Een aantal daarvan is al beantwoord. Op de vraag hoe de provincie Noord-Holland erin staat, antwoordt hij dat iedereen weet dat Noord-Holland een andere passage heeft opgenomen over openbaar vervoer in de grensstreek en over een oplossing voor de verkeersproblematiek op de weg en de veiligheid en de leefbaarheid. Hij proeft bij de provincie Noord-Holland de behoefte om gezamenlijk stappen voorwaarts te zetten, maar er is wel het een en ander aan reparatie nodig geweest met betrekking tot het vertrouwen in het proces. Op de vraag van de heer Kasmi in hoeverre men daar nu al in is geslaagd, antwoordt hij dat er voortgang in wordt gemaakt. In Noord-Holland heeft men het niet altijd even leuk gevonden dat PS in Zuid-Holland ook iets vonden van het project. Hij vindt het positief dat men niet over elkaar praat maar met elkaar. Hij wil dat graag zo houden.

De koppeling met het HOV is wezenlijk. De Provincie Zuid-Holland gaat er alles aan doen om het Zuid-Hollandse deel van het HOV te verbeteren. Wat GS in Zuid-Holland betreft, kan het besluit genomen worden om de brug in de Haarlemmermeer aan te leggen. Hij begrijpt dat men in Noord-Holland wat meer zekerheid wil hebben in de voortgang van het dossier Duinpolderweg. Hij denkt dat de brug een verbetering van het HOV inhoudt. Daarom vindt hij dat beide projecten in samenhang gezien moeten worden. De koppeling is in Zuid-Holland minder aanwezig dan in Noord-Holland. De discussie daarover moet gevoerd worden in de gemeente Haarlemmermeer en in PS van Noord-Holland. Hij kan PS verzekeren dat GS alle stappen zet met de Zuid-Hollandse partners om het HOV zo snel mogelijk te gaan laten rijden. GS willen geen kansen laten schieten.

De heer POTJER (interruptie) deelt mee dat het GroenLinks in de najaarsnota is opgevallen dat de verstrekking van de middelen voor de HOV-lijn Noordwijk-Schiphol met twee jaar wordt uitgesteld. Hij vraagt hoe zijn fractie dat moet zien in relatie tot wat de heer Vermeulen zojuist heeft gezegd.

De heer VERMEULEN antwoordt dat er zeer veel maatregelen zijn die op Zuid-Hollands grondgebied kunnen worden genomen. Dat kan voor een deel door subsidies te geven aan gemeenten, bijvoorbeeld voor een rotonde die moet worden aangepast. Dat kan voor een deel ook door middelen te verstrekken voor een brug. Dat soort middelen zullen later besteed gaan worden dan oorspronkelijk werd verwacht.

Hij heeft de heer Privé een gepassioneerd betoog horen houden over waarom de PVV denkt dat dit een heilloze weg is. Het college is het niet eens met de PVV in dat opzicht. Hij deelt mee dat het college zich inzet om de maatregelen met betrekking tot de N59, de N57 en andere wegen in Zuid-Holland uit te voeren.

Op de vraag naar de ondersteuning van de adviescommissie door de projectleider, antwoordt hij dat de adviescommissie nadrukkelijk aan de projectleiding heeft gevraagd om bij een aantal vergaderingen aanwezig te zijn, ook vanwege de kennis die noodzakelijk was. Daar was die ondersteuning op gericht. Op het moment dat de adviescommissie zelf wilde vergaderen of zelf keuzes wilde maken, was er geen enkele inmenging van de projectleider. Overigens is ambtelijke ondersteuning altijd dienstbaar aan de vraagsteller. Hij vindt het goed om na te denken over slimme combinaties van oplossingen, maar pas op het moment dat alle cijfers beschikbaar zijn. Hij wil er niet op vooruitlopen.

Er is bij de tussenstap nog eens gekeken naar hoe de N205 en de ontwikkelingen eromheen passen in de gehele problematiek.

Hij heeft veel waardering voor de gemeenten die misschien enige tijd geleden nog zeiden dat ze het project niet zagen zitten en nu vanuit verschillende overwegingen toch meegaan in het proces. Zij kunnen bij iedere processtap opnieuw nadenken over hun commitment. Gelet op de stappen die nu gezet worden, vindt hij het belangrijk dat de gemeenten het met elkaar eens zijn.

De VOORZITTER noemt de toezeggingen en een aantal constatering:

Constateringen:

1. Verschillende fracties gaan amendementen of moties indienen. Daardoor staat vast dat het onderwerp wordt behandeld in de vergadering van PS. Het wordt waarschijnlijk geen hamerstuk. Het onderwerp zal daarom geagendeerd moeten worden.
2. Er zijn veel vragen gesteld over het plangebied. Men kan op pagina 10 van de Statenvoordracht lezen dat met het meenemen van een aantal alternatieven het plangebied is uitgebreid.
3. De gedeputeerde heeft gezegd dat de cijfers waarvan wordt uitgegaan, recente cijfers zijn.

Toezeggingen:

1. De gedeputeerde zal nagaan of de tekst van de voordracht en de toelichting daarop bijstelling behoeven, wat de doelstellingen betreft.
2. De gedeputeerde zal de manier waarop de deelnemers van de stuurgroep terugkoppelen aan hun gemeenten aan de orde stellen.
3. Als GS de voorkeursvariant toesturen aan PS, worden alle onderliggende stukken ook meegestuurd, waaronder de mening van de adviesgroep.

De heer KASMI heeft begrepen dat de gedeputeerde niet zou nagaan of de tekst van de voordracht en de toelichting daarop bijstelling behoeven, wat de doelstellingen betreft. Volgens hem is men het erover eens dat de tekst van de voordracht en de toelichting daarop bijstelling behoeven, wat de doelstellingen betreft. Volgens hem zou de gedeputeerde bekijken hoe de tekst van de voordracht en de toelichting daarop het beste kunnen worden bijgesteld.

Volgens de heer VERMEULEN gaat het erom of de voordracht moet worden aangepast om de aanscherping van de doelstellingen op een goede manier in het besluit te hebben. GS zullen daar goed naar kijken en het besluit vervolgens naar PS toesturen. PS kunnen het dan toetsen. Wellicht zal er naar aanleiding daarvan nog iets veranderd moeten worden.

De heer ÇELIK heeft de voorzitter horen zeggen dat er zal worden uitgegaan van de meest recente cijfers. Hij wil dat corrigeren. Het gaat om de nieuwe WLO-scenario's.

De VOORZITTER vult aan dat het gaat om het nieuwe rekenmodel.

De heer POTJER sluit zich aan bij de woorden van de heer Çelik. Hij denkt dat het goed is om expliciet te zeggen dat het gaat om de nieuwe WLO-scenario's. Volgens hem zou de heer Vermeulen niet kijken of de doelstellingen moeten worden aangescherpt, maar hoe hij de doelstellingen aanscherpt.

Volgens de VOORZITTER is dat vervat in de aangescherpte toezegging.

De heer VERMEULEN zegt toe dat hij de aangescherpte toezegging gestand zal doen.

De heer SCHEURWATER herinnert eraan dat hij heeft gezegd dat het prettig zou zijn als GS met de MER-uitkomst zouden komen zonder een voorkeur uit te spreken. Hij heeft de gedeputeerde nu horen zeggen dat hij met een voorkeursvariant zal komen. Hij vraagt waarom hij daarvoor kiest. Zelf zou hij het mooi vinden voor het democratische proces als de MER-uitkomst in de breedte wordt neergelegd.

De heer VERMEULEN antwoordt dat hij het belangrijk vindt om naar PS te komen met een voorstel. Het college van GS is erop gericht om voorstellen aan PS voor te leggen. Vervolgens kunnen PS daar iets van vinden. Hij stelt voor om dat ook in dit geval te doen, omdat anders PS aan het begin van het traject er iets van gaan vinden, terwijl de adviesgroep en de stuurgroep er ook een belangrijke rol in spelen.

De heer SCHEURWATER vindt het toch belangrijk dat GS met de MER-uitkomst komen zonder een voorkeur uit te spreken, omdat er veel actoren zijn om draagvlak te creëren. Hij denkt dat, op het moment dat GS voorsorteren, de kans groot is dat PS argumenten gaan bedenken waarom de voorkeursvariant positief of negatief is. Hij wil, als het zover is, de puzzelstukjes even uit het politieke debat halen en bekijken hoe men eensgezind verder kan.

De heer WEIDE heeft het idee dat de heer Scheurwater het proces daarmee juist verder politiseert.

De heer VERMEULEN begrijpt dat de heer Scheurwater wil dat er een open discussie komt. Dat wil hij zelf ook, maar hij wil PS er ook voor behoeden dat ze straks allemaal iets anders vinden en er uiteindelijk geen vervolgbesluit genomen kan worden. Daarom vindt hij het belangrijk om een voorstel aan PS te doen, waarvan PS iets kunnen vinden. Daarbij is belangrijk hoe PS de vervolgdiscussie opvatten. Ze kunnen zeggen of ze het voorstel van GS wel of niet goed vinden. Ze kunnen GS ook op bepaalde zaken wijzen die ze belangrijk vinden. Het kan best zijn dat er dan uiteindelijk een ander besluit wordt genomen. Het lijkt hem niet verstandig om alle rapporten aan PS te sturen en PS daar succes mee te

wensen. PS kunnen op basis van de rapporten discussies voeren, zonder het voorkeursbesluit mee te wegen.

De VOORZITTER concludeert dat er een toezegging is bijgekomen:

4. De gedeputeerde gaat nadenken over het voorstel van de heer Scheurwater dat GS met de MER-uitkomst komen zonder een voorkeur uit te spreken.

De VOORZITTER stelt aan de orde dat er nog een punt is dat moet worden besproken, namelijk een gezamenlijke vergadering met Noord-Holland.

De heer WEIDE wijst de voorzitter erop dat ze hierover zou spreken met haar collega van PS in Noord-Holland.

De VOORZITTER merkt op dat de behoefte aan een gezamenlijke vergadering vooral leefde in Zuid-Holland. Ze concludeert dat er geen behoefte is aan een gezamenlijke vergadering aan de kant van Zuid-Holland. Er wordt besloten geen gezamenlijke vergadering te houden.

De heer WEIDE wijst erop dat het een gezamenlijk project is van Noord-Holland en Zuid-Holland.

De VOORZITTER neemt aan dat dit helder is.

5c. Najaarsnota 2016

De heer BAKX deelt mee dat zijn fractie geen opmerkingen heeft en dat ze bij de commissie Bestuur en Middelen zal terugkomen op de najaarsnota.

De heer POTJER vindt dat de vorm van de najaarsnota het zicht op de inhoud belemmert. Hij gaat ervan uit dat de vijfminutenversie een zelfstandig leesbare samenvatting moet zijn die het leven van de Statenleden vergemakkelijkt. Hij citeert uit de vijfminutenversie: 'Opvallende mutatie in het reserveverkeer zit in programma 2 Mobiliteit waarbij 26,4 miljoen euro van de reserve Bereikbaarheid naar de reserve Kapitaallasten nota IWA wordt verplaatst, om de vrijval als gevolg van kapitaallasten beter te kunnen monitoren.'

De VOORZITTER vraagt of dit niet zeer technisch is.

De heer POTJER bedankt de voorzitter voor deze opmerking. Dat is precies wat hij bedoelt. Hij vindt deze zin niet helemaal begrijpelijk en niet helemaal zelfstandig leesbaar. Bovendien stelt hij dat het bedrag van 26,4 miljoen euro verder niet terug te vinden is in de vijfminutenversie. Hij kijkt uit naar de geheel vernieuwde vorm van de vijfminutenversie met daarin ook de duurzaamheidsparagraaf, waarop GroenLinks nog altijd zit te wachten. Hij heeft begrepen dat de vijfminutenversie wordt herzien.

In de najaarsnota is aangekondigd dat de wijzigingen worden gecategoriseerd in wijzigingen in beleid, planning, budget en techniek. Hij heeft geconstateerd dat dit niet altijd goed gegaan is. Zo heeft hij geconstateerd dat een wijziging van boekhoudregels een beleidswijziging wordt genoemd en dat bij de programma's is verzuimd de wijzigingen te categoriseren. De onttrekking van 15 miljoen euro

aan de BDU-reserve voor infrastructuur en deels zelfs rijksinfrastructuur lijkt een flinke beleidswijziging voor een college dat hamert op kerntaken, maar dit is niet herkenbaar als beleidswijziging. Als er inderdaad nieuw beleid is om geld uit te geven aan rijksinfrastructuur, stelt GroenLinks voor om te investeren in de spoorverdubbeling van het spoor van Leiden naar Alphen aan den Rijn en Woerden.

GroenLinks vraagt zich af waarom de doelstelling 'Mobiliteitsysteem versterken en opwaarderen' ontbreekt bij openbaar vervoer en waarom er bij milieu niet wordt verwezen naar de doelstellingen die in andere hoofdstukken worden uitgewerkt, die gerelateerd zijn aan milieu.

GroenLinks ziet bij het programma Milieu dat de natuur- en milieuorganisaties dit jaar verder worden gekort dan was bedoeld. De fractie hoort graag welke mogelijkheden het college ziet om dit te voorkomen dan wel te repareren.

De fractie vroeg zich bij het programma Bodem af in hoeverre de kosten verhaald kunnen worden op vervuilers.

De fractie zag in de bijlage enorme verschuivingen in de investeringskredieten. Er is een verlaging van tientallen miljoenen euro's voor het HOV in de Bollenstreek. Gelet op de discussie over de Duinpolderweg wil GroenLinks graag een toelichting op deze wijziging. De fractie wil ook graag een toelichting op de andere wijzigingen.

Mevrouw VAN AELST deelt mee dat ze geen inhoudelijke opmerkingen heeft, maar wel een opmerking over de vorm. Ze vindt de najaarsnota volstrekt onleesbaar. Er is iets aan veranderd waardoor ze er bijna niets meer mee kan. Ze weet niet precies wat er is veranderd, maar ze zou het fijn vinden als de verandering kan worden teruggedraaid.

Mevrouw WIJBENGA deelt mee dat haar fractie blij is met het extra geld voor het fietsplan. Bij de begroting zal D66 terugkomen op de kwaliteitsimpuls voor vergunningverlening.

De heer VAN DER BENT heeft gelezen dat er 0,5 miljoen euro vrijvalt voor het NSL. Hij vindt dat jammer, omdat hij denkt dat dit bedrag goed besteed kan worden. Hij is benieuwd wat de gedeputeerde daarvan vindt.

Vanwege de invoering van de nieuwe Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt een gedeelte versneld afgeschreven. Wat gepland stond in 2018 gaat naar 2016. Het gaat om 12 miljoen euro. Hij heeft begrepen dat nog niet duidelijk is welke projecten vervroegd worden afgeschreven. Hij stelt voor om af te schrijven op projecten die in het kader van de overdracht aan de gemeenten op het lijstje staan, zodat overdracht naar de gemeenten makkelijker kan.

De heer PAYMANS stelt dat het in de najaarsnota eigenlijk gaat om opschonen van de boekhouding, zodat er in het voorjaar bij de jaarrekening niet al te grote verschillen te zien zijn. Ook is het de bedoeling om bij de najaarsnota te bekijken of het beoogde beleid wordt uitgevoerd. Hij stelt dat de commissie Bestuur en Middelen maar moet uitzoeken waar het bedrag van 1,5 miljoen 'Voordelig' uit bestaat. De commissie Bestuur en Middelen moet bekijken of het echt gaat om een voordeel. Wat zijn fractie betreft kan het onderwerp worden doorgesluist naar de commissie Bestuur en Middelen en daarna naar de vergadering van PS.

De heer SCHEURWATER zou het fijn vinden om per commissie niet alleen te kijken naar wat de belangrijke punten zijn, maar ook naar wat er is afgesproken en wat er is gebeurd. Hij vindt het belangrijk om te weten waar de voetangels en klemmen liggen, waar het onderhandenwerk ligt en welke veranderingen er hebben plaatsgevonden. Hij moest even wat doorzoeken om deze informatie boven tafel te krijgen. Hij denkt dat dit wat duidelijker aangegeven had kunnen worden in het stuk. Hij had graag gezien dat er bij ieder onderwerp antwoord was gegeven op de volgende vragen: 1) Waar staan we? 2) Waar zijn we mee bezig? 3) Wat gaan we daarvoor doen? 4) Wat is er veranderd? 5) Wat is het onderhandenwerk? Hij stelt dat men dan weet hoe de vlag hangt en dat men zo de vinger aan de pols kan houden.

Hij heeft gelezen dat de gedeputeerde spreekt over het geprognosticeerde vermogen. Hij stelt dat aan het begin van het boekjaar het vermogen is vastgesteld. Hij vraagt waar nadrukkelijke wijzigingen liggen ten opzichte van de start van het begrotingsjaar.

In het stuk staat dat de begroting in lijn moet zijn met haalbare ambities. Hij vraagt waar op dit moment de focus ligt en of de gedeputeerde kan zeggen in hoeverre de ambities gerealiseerd zijn dan wel in hoeverre deze in de komende maanden kunnen worden gerealiseerd en welke ambities hij voor dit kalenderjaar het belangrijkste vindt.

Er is een bijeenkomst geweest over de A20. Binnenkort is hierover overleg met het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Hij neemt aan dat daar de gelden voor bedoeld zijn, om het ministerie over te halen om zaken naar voren te halen. Hij vraagt of GS doelen op de A20 en hij vraagt hoe het staat met de A15, de N57 en de N59.

Hij heeft begrepen dat er een bypass zal komen met betrekking tot fietsverbindingen. Hij vraagt of dat een recreatieve of een economische voorziening is om in filegevoelige gebieden de automobilist een aantrekkelijk alternatief te bieden en in hoeverre dat gedaan kan worden in samenwerking met het openbaar vervoer.

De heer GROENENDIJK bedankt de gedeputeerde voor de bijgewerkte begroting in de najaarsnota. Het doet de PVV deugd dat er goed op de provinciale schatkist wordt gepast en dat dit een batig saldo van 1,5 miljoen euro oplevert.

Hij heeft in het programma Groen, Waterrijk en Schoon onder punt 1.6 gelezen dat er voorlopig 0,5 miljoen euro wordt uitgetrokken voor het laten uitvoeren van bloedonderzoek door het RIVM bij omwonenden van de voormalige fabriek van DuPont Chemours. Hij vraagt of dit bedrijf voornemens is te vertrekken uit Dordrecht.

De PVV is ook benieuwd naar de verantwoording van de gelden na afloop van het onderzoek. Gezien het feit dat er nu ruim met cadeaubonnen wordt omgegaan, ziet de fractie de bonnetjes graag tegemoet bij de eindverantwoording.

De heer ÇELİK sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Wijbenga en de heer Scheurwater.

De heer JANSSEN wijst erop dat de provincie de milieuorganisaties niet kort. PS hebben de budgetten vastgesteld. Er waren niet meer projecten. Er is intensief bekeken welke projecten er uit te voeren waren.

De heer POTJER (interruptie) constateert dat er 0,2 miljoen euro vrijvalt, die was bedoeld om te investeren. Dit bedrag gaat nu naar de algemene financiële middelen. Dat lijkt GroenLinks niet de bedoeling. Hij vraagt welke mogelijkheden de gedeputeerde ziet om deze middelen in te zetten voor het doel waarvoor ze oorspronkelijk waren bedoeld.

De heer JANSSEN antwoordt dat het een algemene regel is, dat als subsidiegeld voor een bepaald jaar niet wordt gebruikt, dit geld naar de algemene middelen gaat. GS gaan geen potjes creëren en daar vervolgens projecten bij zoeken. GS doen hun uiterste best om het geld uit te geven als het zinvol is. Volgend jaar is het volle bedrag weer beschikbaar.

Met betrekking tot de bodem geldt het uitgangspunt dat de vervuiler betaalt. Als de vervuiler niet kan betalen, moet de provincie haar verantwoordelijkheid nemen. De opmerkingen over de vorm zal hij delen met zijn collega's in GS.

Wat de vrijval bij NSL betreft, waarop de heer Van der Bent doelt, deelt hij mee dat dit een technisch verhaal is. Het is niet zo dat er geen dingen meer gedaan worden op het vlak van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Als in de najaarsnota wordt gesproken over de voormalige fabriek van DuPont/Chemours, is dat omdat er bloedonderzoek gedaan wordt dat te maken heeft met de uitstoot van de DuPontfabriek. Deze fabriek is nu van Chemours.

De heer GROENENDIJK (interruptie) wijst erop dat de fabriek er nog steeds is en dat er nog steeds hetzelfde product wordt gemaakt.

De heer JANSSEN deelt mee dat als er 'de voormalige fabriek' staat, hij naar de tekst zal kijken.

De heer VERMEULEN stelt dat de heer Janssen al veel heeft gezegd over de vorm. Er wordt altijd getracht de najaarsnota goed inzichtelijk te maken en er is altijd gelegenheid om technische vragen te stellen in technische sessies. Hij tekent daarbij aan dat het geen zoekplaatje moet worden. De najaarsrapportage heeft een vast format. Hij vindt het goed om aandacht te schenken aan de begrijpelijkheid van de najaarsnota.

Op de vraag over de verschuiving van potjes antwoordt hij dat de provincie altijd alle gelden die ze heeft op het gebied van kapitaallasten in de algemene reserve Bereikbaarheid heeft gedaan. Nu wordt dat weer uit elkaar gehaald, omdat de reserve Bereikbaarheid niet helemaal opgebruikt mag worden ten behoeve van onvoorziene uitgaven, als er nog kapitaallasten uit betaald moeten worden. Door deze splitsing wordt voorkomen dat er in de toekomst meer geld wordt uitgegeven dan er is.

Hij vindt de suggestie die de heer Van der Bent doet om het naar voren halen van de versnelde afschrijving op een handige manier naar voren te halen, zodat de provincie er voordeel van heeft, een goede suggestie. Hij hoopt dat dit al gedaan is. Als dat niet het geval is, nemen GS deze suggestie mee.

Op de vraag van de heer Potjer of een van de doelstellingen is om het openbaar vervoer te verbeteren, antwoordt hij bevestigend. GS willen het openbaar vervoer versterken, juist door te investeren in infrastructurele maatregelen, zoals op de lijn Gouda-Schoonhoven en het HOV-net Zuid-Holland-Noord. GS gaan bij de

nieuwe concessie Alblasserwaard Vijfherenlanden kijken of het daar ook kan. Als daar infrastructurele maatregelen genomen moeten worden, komen GS met voorstellen terug bij PS. GS hebben de ambitie om het spoor tussen Den Haag en Rotterdam te verdubbelen. Daarover moeten afspraken met het Rijk gemaakt worden. De staatssecretaris wil daar regionale middelen voor beschikbaar stellen. PS zijn degenen die daarover gaan.

Ten aanzien van vergunningverlening deelt hij mee dat GS PS in de gelegenheid stellen om daarover keuzes te maken bij de begroting met behulp van de informatie die dan beschikbaar is.

Op de vraag van de heer Scheurwater wat er op dit moment belangrijk is om op te pakken en wat de ambitie is, antwoordt hij dat het kabinet op 20 september heeft gezegd dat het extra middelen beschikbaar heeft voor infrastructuur tot 2030. Het is nog niet duidelijk waaraan dat bedrag van 1,5 miljard euro besteed gaat worden. Dat wordt een onderhandelingsslag. De inzet van GS daarbij rapporteren GS aan PS. PS kunnen daarvan kennisnemen. PS kunnen discussiëren over de vraag hoe de insteek is bij het overleg en waarin dat uiteindelijk resulteert. De N59 en de A20 kunnen daarin voorkomen. Hij vindt het belangrijk om niet het volledige wensenlijstje in een keer bij het Rijk op tafel te leggen. GS proberen het op een verstandige manier te doseren.

Het verbeteren van fietspaden is niet alleen ten behoeve van woon-werkverkeer, maar ook ten behoeve van recreatie. De provincie gaat de automobilist niet uit de auto jagen, maar hem verleiden om vaker de fiets te nemen.

Hij heeft gehoord dat de heer Potjer zei dat er een fiks bedrag gaat naar de BDU. Dat klopt. Het gaat voor een deel om projecten van gemeenten waar deze voor gespaard hebben. Binnen de subsidieregeling Mobiliteit kunnen gemeenten sparen voor infrastructurele projecten. Voorbeelden daarvan zijn het veiliger maken en opknappen van winkelstraten en het opknappen van bushaltes.

De VOORZITTER stelt voor het onderwerp af te sluiten. Ze wijst erop dat het terugkomt in de commissie Bestuur en Middelen en in de vergadering van PS.

6. Sluiting

De VOORZITTER bedankt iedereen voor zijn komst en voor de leuke discussie. Ze sluit de vergadering om 16.30 uur.